

ДИНАМИЧЕН МОДЕЛ

ЗА ПЛАНИРАНЕ

НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ
В ОБШНОСТТА ЗА ЛИЦА
С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Stichting *De Passerel*

БАЛИЗ

ISBN: 978-954-91003-3-4

Изданието се реализира по проект:
"БАЛИЗ - Достоен живот за хората
с интелектуални затруднения",
финансиран по програма МАТРА на
холандското правителство.

Kingdom of the Netherlands

ДИНАМИЧЕН МОДЕЛ

ЗА ПЛАНИРАНЕ

НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ
В ОБШНОСТТА ЗА ЛИЦА
С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Kingdom of the Netherlands

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ	7
I. ВЪВЕДЕНИЕ	8
II. СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ХОРАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ	9
III. ДИНАМИЧЕН МОДЕЛ НА ПЛАНИРАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ	10
1. Описание	10
2. Принципи за ефективно и ефикасно предоставяне на социални услуги за хора с интелектуални затруднения	11
Осигуряване на достъп	11
Разнообразяване на социалните услуги	12
Осигуряване на мащаб	12
Предоставяне в координация	13
Съобразяване с местните особености	13
3. Стъпки за прилагане на Динамичния модел	14
I стъпка: Определяне на територията и на потребностите.	14
II стъпка: Прецизиране на потребностите по видове социални услуги.	14
III стъпка: Определяне на необходимата инфраструктура на услугите.	14
IV. КЛАСИФИКАЦИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ХОРА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ	16
1. Определяне и специфика на интелектуалните затруднения	16
1.1. Дефиниции	16
1.2. Определяне на умствената изостаналост	17
1.3. Категории умствена изостаналост	17
1.4. Възрастови особености	18
2. Потребности от подкрепа на лицата с интелектуални затруднения	18
1.5. Описание на групите потребности от подкрепа	19
3. Видове социални услуги за лица с интелектуални затруднения	19
3.1. Описание на функционалните групи социални услуги	20
3.2. Описание на видовете социални услуги	21
4. Класифициране на социалните услуги	21
V. СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТ ЗА ПЛАНИРАНЕ НА ОБХВАТА НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ХОРА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ	24
1. Цел и приложимост на Статистическия инструмент	24
2. Обективност и проверка	24
3. Източници на статистическа информация	25
3.1. Международната статистика	25
3.2. Българската статистика	26
4. Описание на Статистическия инструмент	26

5.Електронна таблица за прилагане на статистическия инструмент	27
VI. МИНИМАЛЕН КАПАЦИТЕТ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ	28
VII. ПРИЛОЖЕНИЯ	30
1. Списък на категории умствена изостаналост и услугите, предназначени за тях	30
1.1. Лека умствена изостаналост (IQ 50 – 69)	30
1.2. Умерена умствена изостаналост (IQ 35 - 49)	31
1.3. Тежка умствена изостаналост (IQ 20 - 34)	32
1.4. Дълбока умствена изостаналост (IQ < 20)	33
2. Описания на социалните услуги в общността за хората с интелектуални затруднения	34
1.1. Малък групов дом за деца с интелектуални затруднения	34
1.2. Краткосрочно настаняване за деца с интелектуални затруднения	36
2.1. Дневна грижа за деца от 0 до 3 години	38
2.2. Дневна грижа за деца с предучилищни дейности	40
2.3. Дневна грижа за деца с образователни дейности	42
2.4. Дневна грижа за деца с дейности за развитие	44
2.5. Дневна грижа за деца с множествени увреждания	46
3.1. Защитено жилище за лица с интелектуални затруднения	48
3.2. Наблюдавано жилище	50
3.3. Социален асистент	52
3.4. Краткосрочно настаняване за лица с интелектуални затруднения	53
4.1. Дневна грижа за възрастни	55
4.2. Дневна грижа за възрастни с множествени затруднения	57
4.3. Център за заетост	59
4.4. Подкрепена заетост	61
4.5. Обучение в трудови умения	62
5.1.1. Ранна диагностика	63
5.1.2. Ранна интервенция за деца от 0 до 7 години	65
5.1.3. Психологическа подкрепа	67
5.1.4. Двигателна рехабилитация	69
5.1.5. Езикова и говорна терапия	71
5.2.1. Водене на случай	73
5.2.2. Семейно консултиране	75
5.2.3. Консултиране на подкрепящата мрежа	77
5.2.4. Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	79
5.2.5. Транспорт	80
5.2.6. Придружител	81

ПРЕДИСЛОВИЕ

Динамичният модел за планиране на социалните услуги в общността за хора с интелектуални затруднения представлява методически инструмент за планиране и провеждане на устойчива политика в областта на социалните услуги. С неговото приложение се въвежда обективна основа за изграждане на ефективна и ефикасна мрежа от социални услуги в общността, която да предоставя качествена подкрепа на нуждаещите се.

Моделът е резултат на сътрудничеството на Де Пасарел (Холандия) и Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ) по проект „БАЛИЗ – достоен живот за хората с интелектуални затруднения“.

Де Пасарел е холандска организация - доставчик на социални услуги за лица с интелектуални затруднения. Приносът на Де Пасарел за изготвяне на документа е в предоставянето на холандския опит в грижата за деца и възрастни с интелектуални затруднения, както и в споделянето на международните стандарти в областта. БАЛИЗ е неправителствена организация на родителите на лица с интелектуални затруднения и на специалисти, чиято роля е в адаптирането на международния опит към българската социална практика.

Убедени сме, че Динамичният модел ще улесни местните власти, държавната администрация, доставчиците на услуги и родителските организации в развитието на социалните услуги, тъй като позволява планиране на икономически ефикасни социални услуги, основани на потребностите на хората с интелектуални затруднения.

Бихме желали да изразим благодарността си на Агенция за социално подпомагане, на Общинска администрация Ловеч, Общинска администрация Пазарджик, Сдружение "Закрила" и Сдружение "Егидя", които като партньори по проекта допринесоха за изготвянето на документа. Както и да изкажем признателността си на Фондация „Институт за социални услуги в общността“ (ИСУО) за съдействието при неговата подготовка.

Соня Владимирова
Изпълнителен директор на БАЛИЗ

Фреду Уулс
Директор на Де Пасарел

I. ВЪВЕДЕНИЕ

През последните десет години в България се постави началото на предоставянето на социални услуги в общността като алтернатива на институционалната грижа и като гарант за зачитането на човешките права и социалното приобщаване на уязвимите групи. Равносметката към настоящия момент е, че съществуващите социални услуги в общността са неравномерно разпределени на територията на страната, оказват частична подкрепа и не отговарят напълно на потребностите. Наред с тази равносметка нарастват очакванията и натискът за разкриване на нови услуги, както и изискванията социалните услуги да предоставят подкрепа съобразно с потребностите и да спомагат за повишаване на качеството на живот.

Динамичният модел за планиране е отговор на необходимостта от оптимизиране на процесите на планиране и предоставяне на социалните услуги в общността. Той представлява набор от инструменти и принципи, които водят до изграждане на картина на необходимите услуги, съобразена с принципите за ефективност и ефикасност. При изготвянето на Динамичния модел са отчетени особеностите на целевата група, спецификата на социалните услуги и икономическите категории, които оказват влияние върху тяхното предоставяне.

В настоящия документ са включени описанието на Динамичния модел и неговите елементи: принципи за ефективност и ефикасност на социалните услуги, стъпки за прилагането му и подробни описания на трите методически инструмента: Класификация на социалните услуги за хора с интелектуални затруднения, Статистически инструмент за планиране и Таблица на минималния капацитет. В приложение са дадени описания на видовете услуги за хора с интелектуални затруднения според Класификацията.

Документът е предназначен да послужи на държавната администрация, местната власт, доставчиците на услуги и родителските организации в процеса на планиране и развитие на социалните услуги, така че да се подобрят достъпът, качеството и ефективността на оказваната подкрепа.

II. СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ХОРАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Животът в институция на хората с увреждания дълги години беше норма. С промяната на ценностите в обществото стана недопустимо изолуирането на когото и да било от неговото семейство, обкръжение, приятели и среда. Социалните услуги за хората с увреждания се развиха с цел да допринасят хората с увреждания да водят нормален живот, както всички останали, да получават подкрепа само тогава и до толкова, до колкото им е необходима и да имат възможност да участват в социалния живот.

Услугите за хора с увреждания се различават от услугите, за други уязвими групи, тъй като нямат за цел преодоляване на съществуващ проблем (риск, бедност и др.). Лицето с увреждане винаги се нуждае от услуги, неговото състояние в повечето случаи е необратимо. То има нужда от социална подкрепа през целия си живот, но характерът на тази подкрепа се променя с възрастта и с развитието или със загубата на определени способности.

Социалните услуги в общността за хора с интелектуални затруднения се основават на разбирането, че тези хора са като всички останали – здрави, със свои желания, интереси, вкусове и предпочитания. Тяхната цел е да подпомогнат живота на хората с интелектуални затруднения, като им оказват подкрепа в областта, в която са техните дефицити. В общността се предоставят разнообразни публични услуги, които хората с интелектуални затруднения имат право да ползват – здравни, образователни, културни и подкрепата на социалните услуги е в допълнение към тях и в отговор на по-специфичните им потребности.

Развитието на социални услуги в общността е свързано с изграждането на услуги, които:

- Отговарят на потребностите по начин, който позволява включването на хората с увреждания в живота на общността;
- Предоставят форми и начини на подкрепа, които са част от нормалното ежедневие;
- Предлагат отговор на разнообразните потребности и в степента, в която хората с интелектуални затруднения се нуждаят от нея;
- Отчитат мнението на хората с увреждания.

III. ДИНАМИЧЕН МОДЕЛ НА ПЛАНИРАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

1. ОПИСАНИЕ

Динамичният модел обединява инструменти и принципи за планиране на ефективни и ефикасни социални услуги за хората с интелектуални затруднения. Моделът носи названието динамичен, защото не налага стандартизирана матрица за планиране. Неговото прилагане има за резултат обективна картина на необходимите социални услуги за съответна територия, съобразена с особеностите на мястото, за което е приложена.

Динамичният модел за планиране е насочен към предоставянето на ефективни и ефикасни услуги на лицата с интелектуални затруднения. Под ефективност на социалните услуги се разбира те да отговарят на своето предназначение, като съществено допринасят за подобряване качеството на живот на хората, които подпомагат. Под ефикасност се разбира социалните услуги да постигат оптимален резултат спрямо вложените ресурси. Търсенето на ефективност и ефикасност на социалните услуги е в отговор на обществените очаквания – да се подобри животът на уязвимите групи в общността и да се усвояват публичните средства по най-оптималния начин.

Планирането, основано на Динамичния модел, води до изграждането на картина на необходимите услуги за определена територия съобразно потребностите и принципите за ефективност и ефикасност.

В процеса на планиране Динамичният модел позволява да се намерят отговорите на въпросите:

- Какви са потребностите;
- Каква е тяхната численост;
- Какви са необходимите услуги, които трябва да обслужват наличните потребности;
- С какъв капацитет трябва да са услугите, за да отговорят на потребностите;
- Какво да бъде териториалното им разпределение;
- Каква да бъде формата на предоставянето им.

Динамичният модел може да бъде прилаган при планиране на различни нива – общинско, областно, регионално или национално. Картината на необходимите услуги, която се получава в резултат, е основата на стратегическото планиране, тъй като очертава желаната ситуация, спрямо която се формулират стратегическите приоритети.

Динамичният модел се състои от:

1. Принципи за ефективно и ефикасно предоставяне на социалните услуги за хора с интелектуални затруднения;
2. Стъпки за прилагането на Динамичния модел;
3. Методически инструменти.

Принципите за ефективно и ефикасно предоставяне на социалните услуги поставят основните въпроси, имащи отношение към начина, по който те се предоставят. Когато в процеса на планиране се следват тези принципи резултатът е социална инфраструктура, която отговаря на потребностите при икономично усвояване на ресурсите.

Стъпките за приложение на Динамичния модел описват последователността на изготвяне на картината на необходимите услуги. В няколко логически последователни стъпки е описан процесът на прилагане на методическите инструменти и принципите за ефективност и ефикасност.

Методическите инструменти на Динамичния модел позволяват да се изгради картината на

потребностите от социални услуги за хората с интелектуални затруднения. Те дават отговор на конкретните въпроси за вида и числеността на потребностите, както и на вида и капацитета на необходимите услуги.

1. Методическите инструменти са:
2. Класификация на социалните услуги за хора с интелектуални затруднения
3. Статистически инструмент за калкулиране на необходимата численост на услугите
4. Таблица на минималния капацитет на формите на предоставяне на социалните услуги.

Приложението на всеки от инструментите води до конкретен резултат, който може да бъде ползван и самостоятелно за различни цели на управлението на социалните услуги.

Принципите и инструментите на Динамичния модел са ориентирани към услугите за хора с интелектуални затруднения, като могат да бъдат адаптирани и спрямо останалите групи хора с увреждания.

2. ПРИНЦИПИ ЗА ЕФЕКТИВНО И ЕФИКАСНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ХОРА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Принципите за ефективно и ефикасно предоставяне на социалните услуги водят до подобряване на грижата, която получават хората с интелектуални затруднения, и до оптимизиране на средствата за тяхното предоставяне. Петте принципа обхващат въпросите за достъпа до услугите, вида на предоставяната подкрепа, организацията на предоставянето на услугите и съобразяването с местните условия. Те отчитат особеностите на целевата група, спецификата на социалните и на другите публични услуги и икономически категории, като: мащаб, координация, регионално разпределение и др.

Принципите включват:

1. Осигуряване на достъп;
2. Разнообразяване на услугите;
3. Осигуряване на мащаб;
4. Предоставяне в координация;
5. Съобразяване с местните особености.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪП

Ефективността на социалните услуги се състои в подпомагане на хората с увреждания в собствената им общност. Постигането на този резултат изисква осигуряването на социалната подкрепа да бъде в рамките или в близост до населеното място, където живее човекът с потребност от нея. Това е и първият елемент на осигуряването на достъп. Когато социалните услуги не могат да бъдат предоставяни в малки населени места, където потребностите са ограничени, е необходимо да се гарантира достъпът до услуги, като на нуждаещите се от услуги се осигури транспорт. Транспортът невинаги трябва да бъде специализиран, общественият транспорт трябва също да бъде отчитан при планиране, съобразено с достъпността.

Отношение към достъпността на услугите има и местоположението на сградите, в които те се предоставят в населеното място. Сградите трябва да са разположени в централните и жилищните част, където инфраструктурата позволява ползване и на останалите публични услуги.

Принципът на осигуряване на достъп може да бъде постигнат и чрез организиране на предоставянето на социалните услуги в комбинация с образователни или възпитателни услуги, достъпни в населеното място. Към някои функциониращи публични услуги могат да бъдат изградени групи, които да предоставят подкрепа за по-малък брой ползватели, или да бъдат създадени изнесени групи (филиали) на съществуващи

социални услуги в други населени места. Този начин на предоставяне на социални услуги осигурява възможност услугата да се предложи в населено място, където броя на нуждаещите се от нея не е достатъчен за самостоятелното ѝ предоставяне.

РАЗНООБРАЗЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

Принципът за разнообразяване на социалните услуги за хора с интелектуални затруднения се основава на различните потребности, които хората имат според степента на увреждане.

Прилагането на принципа на разнообразяване означава съобразяване на предлаганите с услуги със степента на увреждане и с потребностите, които то предизвиква. В резултат се предлагат повече видове социални услуги с различна интензивност на подкрепата. Някои лица, като тези с тежка и дълбока умствена изостаналост, имат нужда от интензивна, непрестанна подкрепа. Други хора с по-лека степен на увреждане също се нуждаят от подкрепа, но от по-различен вид или от по-малък брой часове

Разнообразяването на услугите влияе върху ефективността и ефикасността им. Върху ефективността - тъй като лицето получава подкрепа съобразена с нуждите си, а върху ефикасността - тъй като разходите за предоставяне на услуги с по-интензивна подкрепа изискват повече ресурси, отколкото другите.

За разнообразяване на услугите спомага прилагането на Класификацията на социалните услуги - един от инструментите на Динамичния модел. В нея са предложени варианти на четирите вида услуги, които отчитат спецификите на възрастта и степента на увреждане.

ОСИГУРЯВАНЕ НА МАЩАБ

Икономически принцип е, че при по-голям мащаб на дейност разходите се оптимизират и необходимите ресурси се редуцират. Този принцип е приложим в сферата на социалните услуги. Осигуряването на по-голям мащаб в предоставянето на социални услуги води до оптимално ангажиране на персонала в услугите, до оптимизиране на разходите за дейността и до намаляване на процента на необходимите разходи за управление и администрация.

Постигането на по-голям мащаб при социалните услуги може да стане чрез:

- Прецизиране на минималния капацитет на услугата, който осигурява оптимален баланс между качеството на грижата в услугата и себестойността на разходите за предоставянето ѝ. Таблицата на минималния капацитет е един от инструментите на Динамичния модел.
- Предоставянето на повече от една услуга от доставчика на социални услуги. Предоставянето на само една услуга от отделен доставчик на услуги е свързано с висок процент на разходите за управление и администрация.
- Съвместно предоставяне на услуги - изнесени групи (филиали) или в комбинация с други публични услуги.
- Координиране на предоставянето на услугите чрез координиране на ресурсите между социалните услуги (в това число: специалисти, технологии и методики, осигуряване на обучение, транспорт и др.).
- Регионален мащаб при предоставянето на услугите. В малките, а понякога и в средните общини не може да се осигури или е икономически нерентабилно самостоятелното предоставяне на повечето от необходимите социални услуги. Организирането на предоставянето на услугите на областен принцип позволява постигане на необходимия мащаб на дейността и капацитет.

ПРЕДОСТАВЯНЕ В КООРДИНАЦИЯ

Координацията и сътрудничеството повишават ефективността и ефикасността на всяка дейност. Координираното предоставяне на социални услуги улеснява достъпа до тях и води до спестяване на разходи.

Координацията на социалните услуги може да бъде:

- Между отделните видове социални услуги, като необходимите ресурси (главно човешки, технологични, специализирани и транспорт) се осигуряват съвместно от две или повече социални услуги;
- Между социални и други публични услуги, като социалните услуги се предоставят съвместно и в допълнение на вече съществуващи публични услуги.
- По този начин се комбинират ресурси от две или повече публични системи и предоставяната подкрепа подпомага интеграцията на хората с увреждания в общественостъпните услуги. Координацията с останалите публични услуги може да бъде и по отношение на достъпа до услугата, като се улеснят хората във влизането в системата на социалните услуги.

СЪОБРАЗЯВАНЕ С МЕСТНИТЕ ОСОБЕНОСТИ

Социалните услуги не могат да бъдат предоставяни по един-единствен универсален модел. Предоставянето им – капацитет, разположение, форми на координация зависи от местните особености. Съобразяването с местните особености позволява да се намерят най-добрите възможности за постигане на ефективност и ефикасност на услугите.

Фактори на местната среда, с които се съобразява предоставянето на социални услуги:

- брой на населението и разпределението му в населени места и общини;
- брой и разпределението на градските центрове;
- наличните образователни и възпитателни услуги (ясли, детски градини, училища и наличната ресурсна подкрепа), като се съобразяват техните особености и възможността предоставянето на социални услуги да се координира с тях;
- наличните болнични и доболнични медицински услуги, както и възможностите за оказване на тясно специализирани медицински услуги;
- съществуващата социална инфраструктура – вече функциониращи социални услуги в общността;
- пътната и транспортната инфраструктура (в т. число и обществения транспорт)¹.

¹ При планиране на социални услуги, които обслужват повече от едно населено място, трябва да се съобразява времетраенето на пътуването да не бъде с продължителност по-голяма от 45 мин.

3. СЪПКИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ДИНАМИЧНИЯ МОДЕЛ

Динамичният модел за планиране има за цел да се изгради картина на необходимите услуги, като се отчитат нужните условия за тяхното ефективно и ефикасно предоставяне. За да се изгради тази картина инструментите и принципите на динамичния модел се прилагат с определена последователност. Стъпките за планиране описват тази последователност и създават яснота за приложимостта на отделните инструменти.

I СЪПКА: ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА И НА ПОТРЕБНОСТИТЕ.

Прилагането на Динамичния модел започва с избора на територия. Статистическият инструмент се прилага спрямо данните за броя на населението за тази територия. Резултатът е приблизителна² информация за броя на нуждаещите се от социални услуги деца и възрастни със съответната степен на увреждане.

Оптимално е приложението на Динамичния модел на областно (регионално) ниво, тъй като позволява да се проследи разнообразието на потребностите в отделните населени места и общини и да се търсят възможности за координация и увеличаване на мащаба.

II СЪПКА: ПРЕЦИЗИРАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ПО ВИДОВЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ.

Втората таблица от Статистическия инструмент се прилага спрямо данните за броя на населението. В резултат се получава информация за приблизителния брой на лицата, които се нуждаят от отделните видове социални услуги, според Класификацията на социалните услуги за хора с интелектуални затруднения.

III СЪПКА: ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФРАСТРУКТУРА НА УСЛУГИТЕ.

За определяне на необходимата инфраструктура на социалните услуги се оценяват местните условия и броя на потребностите спрямо Таблицата на минималния капацитет. В резултат се определя картината на необходимите услуги, която включва различни форми на предоставяне на услугите – самостоятелно, в изнесени групи или в комбинация с други публични услуги.

3.1. Определяне на населените места или общини, в които е наличен капацитет за самостоятелното предоставяне на социални услуги.

Броят на лицата, които се нуждаят от определен вид услуга се съпоставя с Таблицата на минималния капацитет, в резултат се постига информация за населените места или общини, в които е наличен достатъчен брой нуждаещи се за самостоятелното предоставяне на услугата.

3.2. Определяне на населените места или общини, които могат да бъдат обслужвани, чрез осигуряване на транспорт за нуждаещите се.

Преценяват се населените места или общините, в които не е налице потребност за самостоятелно предоставяне на услуги и близостта им до населените места със самостоятелно предоставяни социални услуги. Тук се прилага принципа за достъпност и се оценяват местните условия на пътната и транспортна инфраструктура.

3.3. Определяне на населените места или общини, в които услуги могат да бъдат предоставяни като изнесени групи (филиали).

Преценяват се населените места или общини, в които потребностите, спрямо Таблицата за минималния

² Данните, получени в резултат на прилагането на Статистическия инструмент, са приблизителни и подлежат на проверка, когато е налична достатъчно информация за реалните потребности (база данни за нуждаещите се или списъци на чакащи).

капацитет, позволяват някои видове социални услуги да се предоставят под формата на изнесени групи (филиали).

3.4. Определяне на населените места или общини, в които услуги могат да бъдат предоставяни в комбинация с други услуги в общността (ясли, детски градини, училища, предприятия).

Преценяват се населените места или общини, в които потребностите, спрямо Таблицата на минималния капацитет, и местните условия като налична инфраструктура на публичните услуги, позволяват някои видове социални услуги да се предоставят в комбинация с наличните обществени услуги.

IV. КЛАСИФИКАЦИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ХОРА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Класификацията на социалните услуги за лица с интелектуални затруднения (Класификацията) е методически инструмент, с който се определят необходимите социални услуги в отговор на потребностите на хората с интелектуални затруднения и се постига класификация на услугите спрямо степента на увреждане и възрастовата група, която те обслужват. Документът прави преглед на особеностите на целевата група и потребностите, като предлага класификация на необходимите социални услуги в общността по степен на увреждане и възрастова група.

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ И СПЕЦИФИКА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНИТЕ ЗАТРУДНЕНИЯ

Социалните услуги за хора с интелектуални затруднения имат за цел повишаване на качеството им на живот и тяхното оптимално социално включване в общността. За постигането на ефективност на социалните услуги е необходимо събразяване с особеностите на целевата група – хората с интелектуални затруднения и спецификата на потребностите им от подкрепа съобразно степента на увреждане и възрастта им.

1.1. ДЕФИНИЦИИ

Международно признатите определения за умствена изостаналост са тези на Световната здравна организация (СЗО) и на Американската асоциация за интелектуални увреждания и затруднения в развитието (ААИУЗР).

Определение за умствена изостаналост според СЗО³:

Състояние на задържано или непълно развитие на интелекта, характеризиращо се с нарушение на уменията, които възникват в процеса на развитие и които дават своя дял във формирането на общото ниво на интелигентност, т.е. когнитивните, речевите, двигателните и социалните умения. Изоставането може да се съчетава или не с други психични или телесни разстройства.

Определение за интелектуално увреждане според ААИУЗР⁴:

Интелектуалното увреждане се състои в значителни ограничения на интелектуалните функции и на адаптивното поведение, което повлиява върху много ежедневни социални и практически умения.

Интелектуалното затруднение може да бъде причинено от физически, генетични и/или социални фактори. В над 50 % от случаите на интелектуално затруднение конкретните причини за него не могат да бъдат установени с категоричност.

При определянето и оценяването на интелектуалните затруднения професионалистите трябва да имат предвид и допълнителни фактори, между които: типичната за индивида социална среда, езиковото многообразие и културните различия, както и начина, по който хората общуват, действат и създават взаимоотношения.

Интелектуалните способности и социалната адаптация могат да се променят с течение на времето, като дадено състояние може да се подобри в резултат на обучение и терапия. Диагностиката отчита текущото ниво на интелектуално функциониране на лицето.

³ Световна здравна организация, Десета ревизия на Международната статистическа класификация на болестите и проблемите, свързани със здравето, Международна класификация на заболяванията (ICD-10), Глава 5: Умствени и поведенчески разстройства, Умствено изоставане (F70). www.who.int/classifications.

⁴ ААИУЗР (American Association on Intellectual and Developmental Disabilities) е най-старата организация в света, обединила специалисти, работещи в областта на интелектуалните увреждания. Основана през 1876 г., организацията играе ключова роля за проучване на интелектуалните увреждания и за разработване на подходи за работа и подкрепа. В периода 1908-2002 г. ААИУЗР ревизира дефиницията за интелектуално увреждане десет пъти. www.aamr.org

1.2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УМСТВЕНАТА ИЗОСТАНАЛОСТ

Умствената изостаналост се определя чрез оценка на нивото на интелектуално функциониране и способността за адаптация към ежедневните изисквания на заобикалящата социална среда на лицето. За целта се прилагат стандартизирани тестове за интелигентност и тестове за оценка на социалната зрялост и адаптивното поведение.

Съществено за обективното отчитане на интелектуалното функциониране е съобразяването на индивидуалните особености на лицето (придружаващи психични разстройства и заболявания) с особеностите на културната среда, към която то принадлежи.

Изборът на категория от МКБ10 трябва да се основава на цялостна оценка на способностите, извършена по стандартизирана процедура, която включва индивидуално приложените скали за оценка и интервю с обкръжението на изследваното лице.

Придружаващите увреждания и заболявания (разстройства в развитието, физически увреждания, сетивни нарушения, епилепсия и др.) подлежат на самостоятелна диагностика и оценка.

Оценката трябва да вземе предвид не само затрудненията, но и силните страни на личността. Подобен цялостен анализ на индивидуалното ниво на справяне в живота осигурява планирането на подходяща подкрепа за конкретното лице в рамките на продължителен период от време.⁵

1.3. КАТЕГОРИИ УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ

Световната здравна организация разглежда умствената изостаналост, определена съобразно индивидуалните резултати от теста за интелигентност, следните категории: лека, умерена, тежка и дълбока. Те са описани детайлно в Класификация на диагностичните критерии за изследване на психичните и поведенчески нарушения, МКБ-10.

Таблица 1

ЛЕКА УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ (IQ⁶ МЕЖДУ 50-69)⁷

75% от случаите с интелектуални затруднения попадат в тази категория;
Често интелектуалното затруднение се открива късно; Затруднението може да се прояви като трудности при обучението в училище;
Възрастните са способни да работят и да поддържат добри социални връзки, както и да допринасят за обществото.

УМЕРЕНА УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ (IQ МЕЖДУ 35-49)⁸

Много вероятно е да се прояви като забележимо забавяне в развитието по време на детството;
Повечето хора с умерена умствена изостаналост могат да придобият определена степен на независимост при самообслужването и задоволителни умения за общуване и учене;
Възрастните се нуждаят от различна степен на подкрепа, за да живеят и работят в обществото.

ТЕЖКА УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ (IQ МЕЖДУ 21-34)⁹

Забавяне в развитието от най-ранна възраст;
Ограниченото ниво на речево развитие прави диагностицирането трудно и зависещо от информацията, получена от хората, които познават добре лицето;
Усвояването на двигателни умения и навици за самообслужване изостават;
Нуждаят се от продължителна подкрепа.

ТЕЖКА УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ (IQ МЕЖДУ 21-34)¹⁰

Често съпроводено с тежки физически увреждания;
Често съпроводено със сензорни увреждания;
Проявява се като сериозни ограничения в самообслужването, нарушена моторика и проблеми в комуникацията;
Нуждаят се от интензивна подкрепа през целия си живот.

⁵ Класификация на диагностичните критерии за изследване на психичните и поведенчески нарушения, съгласно МКБ 10, СЗО

⁶ Коефициент на интелигентност

⁷ МКБ-10, F70

⁸ МКБ-10, F71

⁹ МКБ-10, F72

¹⁰ МКБ-10, F73

1.4. ВЪЗРАСТОВИ ОСОБЕНОСТИ

Потребностите на лицето с интелектуално затруднение включват основните потребности, характерни за всяка възрастова група, и се допълват със специфичните потребности, резултат от увреждането. Отчитането на възрастовите особености на лицата с интелектуални затруднения е свързано с вида на предоставяната социална услуга и характера на професионалната работа в услугата.

Съществена особеност при лицата с интелектуални затруднения е отчитането, че хронологичната възраст невинаги съответства на емоционалното, психическото и интелектуалното развитие на лицето. Това налага гъвкавост при определяне на възрастовите граници на социалните услуги за деца и възрастни.

Съобразяването на подкрепата с възрастовите особености подпомага интеграцията на хората с увреждания в базисните общественостъпни услуги, като при децата тя следва разделението по възраст в системата на общото образование, детските градини и ясли - ранна детска възраст (0 - 3 години), предучилищна възраст (3 – 7 години) и училищна възраст (7 – 18 години).

2. ПОТРЕБНОСТИ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЦАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Лицата с интелектуални затруднения са преди всичко хора и имат същите потребности, каквито имат и всички останали хора. Техните потребности би следвало да се удовлетворяват от базисните услуги, предлагани в обществото. Спецификата на увреждането води до допълнителни, специфични потребности, които предполагат допълнителна подкрепа, за да могат хората с увреждания да ползват базисните публични услуги. =Потребностите от подкрепа на хората с интелектуални затруднения зависят от три основни групи фактори, представени на фиг. 1.

Фигура 1. Групи фактори

Факторите във всяка група се допълват взаимно с тези в останалите групи, като така влияят върху динамиката и взаимовръзките между актуалните потребности на лицето с увреждане.

Оказваната подкрепа следва да е ориентирана не само към компенсирание на ограниченията, наложени от интелектуалното затруднение, но и към удовлетворяване на индивидуалните потребности на всяко лице, създавайки условия за развитие и реализация на неговите умения.

1.5. ОПИСАНИЕ НА ГРУПИТЕ ПОТРЕБНОСТИ ОТ ПОДКРЕПА

Потребност от жилищно настаняване и подкрепа за самостоятелен живот

Лицето с интелектуално затруднение се нуждае от жилище (самостоятелно или споделено), което му предоставя сигурност и участие в живота на общността. В зависимост от категорията умствена изостаналост лицето може да се нуждае и от допълнителна подкрепа и наблюдение.

Потребност от образование, трудова заетост и дневни занимания

Лицето с интелектуално затруднение има потребност от ежедневни смислени дейности, съобразени с възрастта, категорията умствена изостаналост, възможностите и интересите му, които в оптимална степен да подпомагат неговия живот в общността. Тези дейности включват образование, работа и други дневни занимания.

Потребност от консултации и терапия

Лицето с интелектуално затруднение се нуждае от професионална подкрепа и консултации, предоставяни с различни методи за въздействие, предвид категорията умствена изостаналост и характера на затрудненията, които лицето среща. Потребността може да бъде от психологическа, езикова и говорна терапия, рехабилитация, специализирана педагогическа подкрепа, социални консултации и др. Професионалната подкрепа е ориентирана към удовлетворяване на специфичните потребности в трите области, като се отчитат категорията умствена изостаналост и възрастта на конкретното лице с увреждане.

3. ВИДОВЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Подкрепата за хора с интелектуални затруднения в общността се организира съобразно с:

- категорията умствена изостаналост;
- възрастта;
- съответната група потребност от подкрепа.

В отговор на различните потребности от подкрепа за хората с интелектуални затруднения се обособяват пет функционални групи социални услуги, а именно:

1. Жилищно настаняване за деца;
2. Дневна грижа за деца;
3. Жилищно настаняване и подкрепа за самостоятелен живот за възрастни;
4. Дневна грижа за възрастни;
5. Консултации и допълнителна подкрепа.

Всяка функционална група социални услуги включва различни форми на професионална подкрепа, съобразени със специфичните потребности, наложени от категорията умствена изостаналост при децата и при възрастните.

Предоставянето на социалните услуги от една от функционалните групи успешно се комбинира с услуги от друга функционална група за съответната възраст. По този начин за конкретния индивид се оформя „пакет“ от услуги, който отговаря на комплексния и индивидуален характер на потребностите му.

3.1. ОПИСАНИЕ НА ФУНКЦИОНАЛНИТЕ ГРУПИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

1. Жилищно настаняване за деца

Подкрепата, предоставяна във функционалната група, включва два отделни вида услуги от резидентен тип, които осигуряват дългосрочно или краткосрочно настаняване на деца с интелектуални затруднения. Едната - малък групов дом - е предназначена за деца, които не могат да живеят в своите семейства, а другата - временното настаняване - се предоставя в подкрепа на отглеждането на децата с увреждания в техните семейства.

2. Дневна грижа за деца

Функционалната група включва професионална подкрепа, насочена към ежедневните занимания на децата с интелектуални затруднения. Чрез нея се осигурява допълнителна подкрепа за образование и включване в системата на общото или специалното образование, за развитие на социални умения и за ползване на необходимата терапия. Професионалната подкрепа, предоставяна в тази група, зависи от възрастта на детето и от степента на увреждане.

3. Жилищно настаняване и подкрепа за самостоятелен живот за възрастни

Функционалната група включва няколко форми на настаняване и подкрепа. Спецификата на услугите се проявява в интензитета на оказваната професионална подкрепа, който е съобразен с категорията умствена изостаналост и с нивото на самостоятелност на лицето.

4. Дневна грижа за възрастни

Функционалната група обхваща широк кръг от форми на професионална подкрепа, свързани с трудовата заетост и ежедневната дейност на възрастните лица с интелектуални затруднения. Предлаганата подкрепа зависи от категорията умствена изостаналост и от способността на лицето да упражнява трудова дейност.

4. Консултации и допълнителна подкрепа

Петата функционална група включва разнообразни форми на професионална подкрепа, които осигуряват на лицата с интелектуални затруднения необходимите за развитието им терапия, консултации и допълващи услуги. В нея е включена и подкрепата за влизане в системата на социалните услуги.

3.2. ОПИСАНИЕ НА ВИДОВЕТЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Таблица 2

ФУНКЦИОНАЛНИ ГРУПИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ	ВИДОВЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ
1. ЖИЛИШНО НАСТАНЯВАНЕ ЗА ДЕЦА	1.1. Малък групов дом
	1.2. Краткосрочно настаняване за деца
2. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ДЕЦА	2.1. Дневна грижа за деца от 0 до 3 години
	2.2. Дневна грижа с предучилищни дейности
	2.3. Дневна грижа с образователни дейности
	2.4. Дневна грижа с дейности за развитие
	2.5. Дневна грижа за деца с множествени увреждания
3. ЖИЛИШНО НАСТАНЯВАНЕ И ПОДКРЕПА ЗА САМОСТОЯТЕЛЕН ЖИВОТ ЗА ВЪЗРАСТНИ	3.1. Защитено жилище
	3.2. Наблюдавано жилище
	3.3. Социален асистент
	3.4. Краткосрочно настаняване на възрастни
4. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ВЪЗРАСТНИ	4.1. Дневна грижа за възрастни
	4.2. Дневна грижа за възрастни с множествени увреждания
	4.3. Център за заетост
	4.4. Подкрепена заетост
	4.5. Обучение в трудови умения
5. КОНСУЛТАЦИИ И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА	5.1. Професионална подкрепа
	5.1.1. Ранна идентификация за деца от 0 до 7 години.
	5.1.2. Ранна интервенция за деца от 0 до 7 години
	5.1.3. Психологическа подкрепа
	5.1.4. Двигателна рехабилитация
	5.1.5. Езикова и говорна терапия
	5.2. Допълнителна подкрепа
	5.2.1. Водене на случай
	5.2.2. Семейно консултиране
	5.2.3. Консултиране на подкрепящата мрежа
	5.2.4. Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване
	5.2.5. Транспорт
	5.2.6. Придружител

4. КЛАСИФИЦИРАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

Социалните услуги от всяка функционална група са предназначени за хора с различна степен (категория) умствена изостаналост и на различна възраст. Постигането на яснота, кои видове социални услуги към кои групи от населението са насочени, изисква класифициране на социалните услуги по степен на увреждане и възрастова група.

Възприетите за нуждата на класификацията възрастови групи са:

- ранна детска възраст (0 - 3 години);
- предучилищна възраст (3 - 7 години);

- училищна възраст (7 - 18 години);
- младежка и зряла възраст (над 18 години).

За да се гарантира интегрирането на социалната подкрепа с останалите публични услуги при определянето на възрастовите групи за класифициране на услугите са взети действащите възрастови разграничения в здравната и образователната система.

При класифицирането на услугите се използва включващ подход, с който се разширява максимално приложимостта на отделната социална услуга към различни групи (по степен на увреждане и възраст) нуждаещи се.

Класифицираните услуги са представени в обобщена таблица по-долу. В приложение са представени списъците на социалните услуги, предназначени за съответната категория умствена изостаналост (Приложение 1).

Вид социална услуга		Лека умствена изостаналост (IQ 50-69)			Умерена умствена изостаналост (IQ 35-49)			Тежка умствена изостаналост (IQ 20-34)			Дълбока умствена изостаналост (IQ <20)		
		0-3	3-7	7-18	18-	0-3	3-7	7-18	18-	0-3	3-7	7-18	18-
1.	Жилищно настаняване на деца			x		x	x		x	x	x		
2.	1.1. Малък групов дом			x		x	x		x	x	x		
	1.2. Краткосрочно настаняване за деца	x	x	x		x	x		x	x	x		
3.	2.1. Дневна грижа за деца от 0 до 3 години					x	x		x	x	x		
4.	2.2. Дневна грижа с предучилищни дейности		x			x							
5.	2.3. Дневна грижа с образователни дейности			x									
6.	2.4. Дневна грижа с дейности за развитие												
7.	2.5. Дневна грижа за деца с множествени увреждания												
8.	3.1. Защитено жилище											x	
9.	Жилищно настаняване възрастни											x	
10.	3.2. Наблюдавано жилище												
11.	3.3. Социален асистент												
12.	3.4. Краткосрочно настаняване на възрастни											x	
13.	4.1. Дневна грижа за възрастни												
14.	4.2. Дневна грижа за възрастни с множествени увреждания											x	
15.	4.3. Център за заетост												
16.	4.4. Подкрепена заетост												
17.	4.5. Обучение в трудови умения												
18.	5.1.1. Ранна идентификация за деца от 0 до 7 години	x	x			x	x		x	x			
19.	5.1.2. Ранна интервенция деца от 0 до 7 години	x	x			x	x		x	x			
20.	5.1.3. Психологическа подкрепа											x	
21.	5.1.4. Двигателна рехабилитация											x	
22.	5.1.5. Езикова и говорна терапия											x	
23.	5.2.1. Водене на случай											x	
24.	5.2.2. Семейно консултиране											x	
25.	5.2.3. Консултиране на подкрепящата мрежа											x	
26.	5.2.4. Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване											x	
27.	5.2.5. Транспорт	x	x			x	x		x	x		x	
	5.2.6. Придружител	x	x			x	x		x	x		x	

Класификация на социалните услуги за лица с интелектуални затруднения

V. СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТ ЗА ПЛАНИРАНЕ НА ОБХВАТА НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ХОРА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Планирането на развитието на социалните услуги изисква познаване на размера на потребностите - какъв е броят на хората, чиито потребности социалните услуги трябва да обслужват.

Най-правилният подход за отговор на този въпрос е да се използва актуална база данни на тези лица. В България такава база данни не е налична основно поради начина, по който се провеждат оценката на лицата и насочването им към социални услуги. Единственият възможен източник на информация са броят на лицата с интелектуални затруднения, които вече ползват социални услуги в общността, и тези, които живеят в специализирани институции. Тези два източника не са достатъчни за планиране на мащаба на социалните услуги на база реални потребности. Необходим е инструмент, който да даде нужната за процеса на планиране информация за количествените измерения на потребностите от социални услуги за хората с интелектуални затруднения. Този инструмент може да бъде единствено статистически и посредством обобщен процент да позволи изчисляването на броя на хората с интелектуални затруднения на определена територия с потребност, съотнесена към определена услуга.

1. ЦЕЛ И ПРИЛОЖИМОСТ НА СТАТИСТИЧЕСКИЯ ИНСТРУМЕНТ

Статистическият инструмент се използва с цел получаване на информация за:

1. Броя на хората с интелектуални затруднения за дадена територия;
2. Броя на хората с интелектуални затруднения съобразно степента на увреждането (слаба, умерена, тежка, дълбока степен);
3. Броя на децата с интелектуални затруднения;
4. Броя на децата, които имат нужда от ранна интервенция;
5. Необходимия капацитет на социалните услуги в общността за дадена територия.

Статистическият инструмент може да бъде прилаган за териториални единици (държава, регион, област, община, град и т.н.), за които е на разположение обективна информация за броя на населението.

2. ОБЕКТИВНОСТ И ПРОВЕРКА

Статистическият инструмент се основава на национални и международни статистически данни за:

1. Процента на хората с интелектуални увреждания спрямо общото население;
2. Съотношението на различните степени интелектуални затруднения;
3. Процента или броя на детското население;
4. Доказания в холандската социална практика процент на децата, нуждаещи се от ранна диагностика и интервенция.

Както всеки инструмент, базиран на обобщена информация, Статистическият инструмент също има своите ограничения. Въпреки обективността и достоверността на предоставяната от него информация, тя не се базира на директно преброяване. По тази причина данните са с възможни отклонения (до 15

%). Предвид предназначението на инструмента да подпомогне дългосрочното планиране на ефективни и ефикасни услуги, отклонение от 10 – 15 % в крайния резултат не е от съществено значение.

3. ИЗТОЧНИЦИ НА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

За създаването на Статистическия инструмент е използвана национална и международна статистика (с посочени по-долу източници). На тази основа се определя процентът на лицата с интелектуални затруднения спрямо броя на общото население в даденото населено място или територия.

3.1. МЕЖДУНАРОДНАТА СТАТИСТИКА

Налице е многобройна и разнородна статистика в световен и европейски мащаб, която дава приблизителна информация за процента хора с интелектуални затруднения спрямо общото население¹¹.

Международните източници на статистическа информация за дела на лицата с интелектуални затруднения са Световната здравна организация (СЗО), Инклучън интернешанъл и обобщената статистика на Европейския съюз - статистиката, докладвана от страните членки.

Хора с интелектуални затруднения

% ОТ ОБЩОТО НАСЕЛЕНИЕ	ИЗТОЧНИК
3 %	Световна здравна организация
1,4 %	Inclusion International
1 %	повечето страни членки на ЕС
0,63 %	Кралство Холандия

Сравнително големите отклонения се дължат на различия в използваните дефиниции, определянето на степента на увреждане и различните методологии в обработката и съпоставката на статистическите данни.

В националните статистики на страните членки на ЕС съществува информация за процентното разпределение на хората с интелектуални затруднения по степен на увреждането. Следните данни са средни за ЕС:

Процентно съотношение по степен на интелектуалното увреждане

% ОТ ХОРАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ	СТЕПЕН НА ИНТЕЛЕКТУАЛНОТО УВРЕЖДАНЕ
50 %	слаба
35 %	умерена
15 %	тежка и дълбока

Деца, които се нуждаят от ранна интервенция¹²

% ОТ ОБЩОТО НАСЕЛЕНИЕ	
0,03 %	Деца, нуждаещи се от ранна диагностика и интервенция ¹³

11 Процентът е резултат от социалната практика по предоставяне на услуги за ранна интервенция в Холандия. Статистически процентът не е с висока степен на вероятност поради условностите, с които е свързана ранната интервенция (често с отсъствие на доказано заболяване или увреждане).

12 Процентът е резултат от социалната практика по предоставяне на услуги за ранна интервенция в Холандия. Статистически процентът не е с висока степен на вероятност поради условностите, с които е свързана ранната интервенция (често с отсъствие на доказано заболяване или увреждане).

13 Rights of People with Intellectual Disabilities, Access to Education and Employment, Monitoring Report, OSI/EU Monitoring and Advocacy Program, 2005, p. 16 – 17.

3.2. БЪЛГАРСКАТА СТАТИСТИКА

В България за събирането и представянето на статистическа информация, свързана със здравето отговаря Националният център по здравна информация (специализиран орган на Министерството на здравеопазването). Агенцията за хората с увреждания съгласно Закона за интеграция на хората с увреждания също трябва да се събира информация и да се организира база данни за лицата с увреждания.

Наличната статистическа информация в страната се обобщава и предоставя под формата на доклади на Националния център по здравна информация (НЦЗИ). Публикуваните от НЦЗИ данни са използвани и проверени от БАЛИЗ.

Хора с интелектуални затруднения

% ОТ ОБЩОТО НАСЕЛЕНИЕ	ИЗТОЧНИК
0,63 %	Национален център по здравна информация (НЦЗИ/БАЛИЗ)

Отчетеното съотношение между различните степени на интелектуално затруднение за България е същото като това, отчетено от другите държави-членки на ЕС като процент от общото население.

Хора с увреждания по степени на интелектуалното увреждане

% ОТ ОБЩОТО НАСЕЛЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ	СТЕПЕН НА УВРЕЖДАНЕ
0,32 %	слаба
0,22 %	умерена
0,09 %	тежка и дълбока

Следва да се направи пояснение за ситуацията в България и броя на лицата с интелектуални затруднения, а именно - ранната и продължителната институционализация води до придобиване на умствена изостаност. По мнение на експерти най-малко 30% от децата и възрастните в институциите са с придобити интелектуални затруднения, без да са интелектуално увреждани по рождение.

4. ОПИСАНИЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИЯ ИНСТРУМЕНТ

Статистическият инструмент за планиране на обхвата на социалните услуги за хора с интелектуални затруднения представлява набор от математически изчисления, основаващи се на:

1. Статистическа информация за броя на населението на определена територия за определен период от време;
2. Стандартизирани процентни съотношения, изведени от международната и българската официална статистика, както следва:

ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ	СЪОТНОШЕНИЕ СПРЯМО ОБЩОТО НАСЕЛЕНИЕ
Общо лица с ИУ	0,63 %
Лица с лека степен на ИУ	0,32 %
Лица с умерена степен на ИУ	0,22 %
Лица с тежка и дълбока степен на ИУ	0,09 %
Деца с ИУ	0,09 % ⁶
Деца, нуждаещи се от ранна интервенция	0,03 %

3. Процентно съотношение за изчисление на броя на лицата, които се нуждаят от конкретен вид социална услуга:

ВИД СОЦИАЛНА УСЛУГА	ПРОЦЕНТ БРОЙ ЛИЦА, НУЖДАЕЩИ СЕ ОТ УСЛУГАТА
1. Жилищно настаняване за деца	0,09 %
2. Дневна грижа за деца	
Дневна грижа 0-3 г. И с предучилищни дейности	0,03 %
Дневна грижа с образователни дейности (лека и умерена)	0,05 %
Дневна грижа за деца с множествени увреждания	0,01 %
3. Жилищно настаняване и подкрепа за самостоятелен живот за възрастни	
Защитено жилище	0,13 %
Наблюдавано жилище	0,13 %
Социален асистент	0,19 %
4. Дневна грижа за възрастни	
Дневна грижа за възрастни с множествени увреждания (тежка и дълбока степен)	0,07 %
Дневна грижа с трудови дейности (умерена и лека степен)	0,15 %
Подкрепена заетост (включително центрове за заетост)	0,20 %
5. Консултации и допълнителна подкрепа	
Ранна интервенция	0,03 %

5. ЕЛЕКТРОННА ТАБЛИЦА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИЯ ИНСТРУМЕНТ

За да се улесни приложението на Статистическия инструмент е разработена електронна таблица в програмата Microsoft Excel. Информацията се генерира в удобен табличен вид, който дава възможност за бързо калкулиране, както и за съставянето на сравнителни анализи за две и повече населени места. Електронната таблица улеснява съставянето на схеми и диаграми, които да онагледят представената статистическа информация и да подпомогнат анализа.

Електронната таблица има стандартизирана структура. Потребителят въвежда броя на жителите на дадена област, община или населено място и програмата автоматично изчислява:

1. Броя на хората с ИУ (вкл. по степен на увреждане и възраст);
2. Броя на децата с ИУ (вкл. по степен на увреждане);
3. Разпределение на броя на лицата, които се нуждаят от социални услуги, спрямо отделните видове услуги.

VI. МИНИМАЛЕН КАПАЦИТЕТ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

Динамичният модел за планиране на социалните услуги се състои от инструменти за планиране, основани на потребностите, и принципи за ефективно и ефикасно предоставяне на услугите. Един от принципите за ефикасност е осигуряването на мащаб при предоставянето на услугите. Неговото приложение е свързано с прецизирането на минималния капацитет за предоставяне на социална услуга, който осигурява необходимия баланс между качеството на предоставяната грижа и себестойността на разходите за предоставянето ѝ.

Минималният капацитет определя норма при предоставянето на социалните услуги, която регламентира, че предоставянето на услугата под заложените минимални стойности е икономически нерентабилно. Параметри на минималния капацитет са определени за три форми на предоставяне на социалните услуги - самостоятелно предоставяне, изнесена група (филиал), в комбинация с други публични услуги.

Таблица на минималния капацитет на социалните услуги за лица с интелектуални затруднения

	ВИД УСЛУГА	САМОСТОЯТЕЛНО ПРЕДОСТАВЯНЕ	ИЗНЕСЕНА ГРУПА (ФИЛИАЛ)	В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГА ПУБЛИЧНА УСЛУГА
1.	Жилищно настаняване деца			
1.1.	Малък групов дом	12	Не е приложимо	
1.2.	Краткосрочно настаняване за деца	12	Не е приложимо	
2.	Дневна грижа за деца			
2.1.	Дневна грижа за деца от 0 до 3 години	18	12	8
2.2.	Дневна грижа с предучилищни дейности	18	12	8
2.3.	Дневна грижа с образователни дейности	18	12	8
2.4.	Дневна грижа с дейности за развитие	18	Не е приложимо	
2.5.	Дневна грижа за деца с множествени увреждания	18	Не е приложимо	
	Дневен център с комбинация на 2.1.-2.5.	18	Не е приложимо	
3.	Жилищно настаняване и подкрепа за самостоятелен живот			
3.1.	Защитено жилище	12	Не е приложимо	
3.2.	Наблюдавано жилище	3	Не е приложимо	
3.3.	Социален асистент	Не е приложимо		
3.4.	Краткосрочно настаняване на възрастни	12	Не е приложимо	
4.	Дневна грижа за възрастни			
4.1.	Дневна грижа за възрастни	18	12	Не е приложимо
4.2.	Дневна грижа за възрастни с множествени увреждания	18	Не е приложимо	
4.3.	Център за заетост	12	8	8
4.4.	Подкрепена заетост	Не е приложимо		
4.5.	Обучение в трудови умения	Не е приложимо		
5.	Консултации и допълнителна подкрепа			
5.1.1.	Ранна идентификация за деца от 0 до 7 години	Не е приложимо		
5.1.2.	Ранна интервенция деца от 0 до 7 години	Не е приложимо		
5.1.3.	Психологическа подкрепа	Не е приложимо		
5.1.4.	Двигателна рехабилитация	Не е приложимо		

	ВИД УСЛУГА	САМОСТОЯТЕЛНО ПРЕДОСТАВЯНЕ	ИЗНЕСЕНА ГРУПА (ФИЛИАЛ)	В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГА ПУБЛИЧНА УСЛУГА
5.1.5.	Езикова и говорна терапия	Не е приложимо		
5.2.1.	Водене на случай	Не е приложимо		
5.2.2.	Семейно консултиране	Не е приложимо		
5.2.3.	Консултиране на подкрепящата мрежа	Не е приложимо		
5.2.4.	Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	Не е приложимо		
5.2.5.	Транспорт	Не е приложимо		
5.2.6.	Придружител	Не е приложимо		

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. СПИСЪК НА КАТЕГОРИИ УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ И УСЛУГИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ТЯХ

1.1. ЛЕКА УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ (IQ 50 – 69)

	ВИД СОЦИАЛНА УСЛУГА	ФУНКЦИОНАЛНА ГРУПА	КОД
Възраст 0 – 3 г.	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Ранна идентификация за деца от 0 до 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.1.
	Ранна интервенция деца от 0 – 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.2.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 3 – 7 г.	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа с предучилищни дейности	Дневна грижа за деца	2.2.
	Ранна идентификация за деца от 0 до 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.1.
	Ранна интервенция от 0 до 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.2.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 7 – 18 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Кризисно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа с образователни дейности	Дневна грижа за деца	2.3.
	Психологическа подкрепа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.3.
	Двигателна рехабилитация	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.4.
	Езикова и говорна терапия	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.5.
	Водене на случай	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.1.
	Семейно консултиране	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.2.
	Консултиране на подкрепящата мрежа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.3.
	Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.4.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
	Възраст 18 –	Защитено жилище	Жилищно настаняване възрастни
Наблюдавано жилище		Жилищно настаняване възрастни	3.2.
Социален асистент		Жилищно настаняване възрастни	3.3.
Краткосрочно настаняване на възрастни		Жилищно настаняване възрастни	3.4.
Дневна грижа за възрастни		Дневна грижа за възрастни	4.1.
Център за заетост		Дневна грижа за възрастни	4.3.
Подкрепена заетост		Дневна грижа за възрастни	4.4.
Обучение в трудови умения		Дневна грижа за възрастни	4.5.
Психологическа подкрепа		Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.3.
Двигателна рехабилитация		Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.4.
Езикова и говорна терапия		Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.5.
Водене на случай		Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.1.
Семейно консултиране		Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.2.
Консултиране на подкрепящата мрежа		Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.3.
Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване		Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.4.
Транспорт		Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
Придружител		Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.

1.2. УМЕРЕНА УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ (IQ 35 - 49)

	ВИД СОЦИАЛНА УСЛУГА	ФУНКЦИОНАЛНА ГРУПА	КОД
Възраст 0 – 3 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа за деца 0 – 3	Дневна грижа за деца	2.1.
	Ранна идентификация за деца от 0 – 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.1.
	Ранна интервенция деца 0 – 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.2.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 3 – 7 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа за деца от 0 – 3	Дневна грижа за деца	2.1.
	Дневна грижа с образователни дейности	Дневна грижа за деца	2.2.
	Ранна идентификация за деца от 0 до 7	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.1.
	Ранна интервенция деца от 0 до 7	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.2.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 7 – 18 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа с образователни дейности	Дневна грижа за деца	2.3.
	Дневна грижа с дейности за развитие	Дневна грижа за деца	2.4.
	Психологическа подкрепа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.3.
	Двигателна рехабилитация	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.4.
	Езикова и говорна терапия	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.5.
	Водене на случай	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.1.
	Семейно консултиране	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.2.
	Консултиране на подкрепящата мрежа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.3.
	Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.4.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 18 –	Защитено жилище	Жилищно настаняване възрастни	3.1.
	Наблюдавано жилище	Жилищно настаняване възрастни	3.2.
	Социален асистент	Жилищно настаняване възрастни	3.3.
	Краткосрочно настаняване на възрастни	Жилищно настаняване възрастни	3.4.
	Дневна грижа за възрастни	Дневна грижа за възрастни	4.1.
	Център за заетост	Дневна грижа за възрастни	4.3.
	Подкрепена заетост	Дневна грижа за възрастни	4.4.
	Обучение в трудови умения	Дневна грижа за възрастни	4.5.
	Психологическа подкрепа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.3.
	Двигателна рехабилитация	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.4.
	Езикова и говорна терапия	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.5.
	Водене на случай	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.1.
	Семейно консултиране	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.2.
	Консултиране на подкрепящата мрежа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.3.
	Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.4.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.

1.3. ТЕЖКА УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ (IQ 20 - 34)

	ВИД СОЦИАЛНА УСЛУГА	ФУНКЦИОНАЛНА ГРУПА	КОД
Възраст 0 – 3 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа за деца 0- 3 г.	Дневна грижа за деца	2.1.
	Ранна идентификация за деца от 0 – 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.1.
	Ранна интервенция деца от 0 – 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.2.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 3 – 7 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа за деца от 0 – 3 г.	Дневна грижа за деца	2.1.
	Дневна грижа с предучилищни дейности	Дневна грижа за деца	2.2.
	Дневна грижа с дейности за развитие	Дневна грижа за деца	2.4.
	Дневна грижа за деца с множествени увреждания	Дневна грижа за деца	2.5.
	Ранна идентификация за деца от 0 до 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.1.
	Ранна интервенция деца от 0 до 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.2.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 7 – 18 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа с дейности за развитие	Дневна грижа за деца	2.4.
	Дневна грижа за деца с множествени увреждания	Дневна грижа за деца	2.5.
	Психологическа подкрепа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.3.
	Двигателна рехабилитация	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.4.
	Езикова и говорна терапия	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.5.
	Водене на случай	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.1.
	Семейно консултиране	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.2.
	Консултиране на подкрепящата мрежа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.3.
	Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.4.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 18 –	Защитено жилище	Жилищно настаняване за възрастни	3.1.
	Краткосрочно настаняване на възрастни	Жилищно настаняване за възрастни	3.4.
	Обучение в трудови умения	Дневна грижа за възрастни	4.1.
	Дневна грижа за възрастни с множествени увреждания	Дневна грижа за възрастни	4.2.
	Център за заетост	Дневна грижа за възрастни	4.3.
	Обучение в трудови умения	Дневна грижа за възрастни	4.5.
	Психологическа подкрепа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.3.
	Двигателна рехабилитация	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.4.
	Езикова и говорна терапия	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.5.
	Водене на случай	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.1.
	Семейно консултиране	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.2.
	Консултиране на подкрепящата мрежа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.3.
	Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.4.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.

1.4. ДЪЛБОКА УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ (IQ < 20)

	ВИД СОЦИАЛНА УСЛУГА	ФУНКЦИОНАЛНА ГРУПА	КОД
Възраст 0 – 3 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа за деца от 0 – 3 г.	Дневна грижа за деца	2.1.
	Ранна идентификация за деца от 0 до 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.1.
	Ранна интервенция деца 0 до 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.2.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 3 – 7 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа за деца от 0 до 3 г.	Дневна грижа за деца	2.1.
	Дневна грижа с предучилищни дейности	Дневна грижа за деца	2.2.
	Дневна грижа с дейности за развитие	Дневна грижа за деца	2.4.
	Дневна грижа за деца с множествени увреждания	Дневна грижа за деца	2.5.
	Ранна идентификация за деца от 0 до 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.1.
	Ранна интервенция деца от 0 – 7 г.	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.2.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 7 – 18 г.	Малък групов дом	Жилищно настаняване за деца	1.1.
	Краткосрочно настаняване за деца	Жилищно настаняване за деца	1.2.
	Дневна грижа с дейности за развитие	Дневна грижа за деца	2.4.
	Дневна грижа за деца с множествени увреждания	Дневна грижа за деца	2.5.
	Психологическа подкрепа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.3.
	Двигателна рехабилитация	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.4.
	Езикова и говорна терапия	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.5.
	Водене на случай	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.1.
	Семейно консултиране	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.2.
	Консултиране на подкрепящата мрежа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.3.
	Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.4.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.
Възраст 18 –	Защитено жилище	Жилищно настаняване за възрастни	3.1.
	Краткосрочно настаняване на възрастни	Жилищно настаняване за възрастни	3.4.
	Дневна грижа за възрастни с множествени увреждания	Дневна грижа възрастни	4.2
	Психологическа подкрепа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.3.
	Двигателна рехабилитация	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.4.
	Езикова и говорна терапия	Консултации и допълнителна подкрепа	5.1.5.
	Водене на случай	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.1.
	Семейно консултиране	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.2.
	Консултиране на подкрепящата мрежа	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.3.
	Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.4.
	Транспорт	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.5.
	Придружител	Консултации и допълнителна подкрепа	5.2.6.

2. ОПИСАНИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ЗА ХОРАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

1.1. МАЛЪК ГРУПОВ ДОМ ЗА ДЕЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	“Малък групов дом за деца с интелектуални затруднения” е социална услуга, предназначена за дългосрочно настаняване на деца с умствено изоставане, които нямат възможност да живеят със своите семейства.
ЦЕЛ	Да осигури максимално близки до семейните условия за живот на деца с интелектуални затруднения, като предоставя специализирана подкрепа за развитие и необходимите битови условия, емоционална и психологическа стабилност, социални контакти и живот в общността.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца с умерена, тежка и дълбока умствена изостаналост на възраст между 0 и 18 години (отчитайки индивидуалните потребности, е възможно удължаване на срока и над тази възраст), останали без родителска подкрепа. Възможно е настаняване и на деца с по-лека степен на увреждане, чиито индивидуални потребности изискват специфична подкрепа, а вписването им в среда с деца без увреждания е затруднено. Услугата е гъвкава, така че да оказва подкрепа при наличието на съпътстващи увреждания или затруднения на децата (физически, сензорни, поведенчески и др.).
СЪДЪРЖАНИЕ	Малкият групов дом е част от групата социални услуги в общността за жилищно настаняване. В услугата децата с интелектуални увреждания живеят в защитена и максимално близка до семейната среда, която осигурява възможност за развитие и участие в живота на общността. Водещите принципи на услугата са: домашна атмосфера и бит, индивидуален подход на грижа, домашен начин на живот и занимания, съжителство на деца и млади хора на различна възраст, активен живот в общността, разделяне на мястото на живот от мястото на обучение и ежедневни занимания на децата. Оптималният капацитет на Малкия групов дом е 15 деца. Децата живеят в самостоятелни стаи или по две и са разделени на възрастови групи от 4–5 деца. Малкият групов дом разполага със стаи за децата, санитарни помещения, всекидневни помещения за игра и занимания (в голяма и малки групи), кухня и трапезария за хранене. Децата през деня са ангажирани в дейности и услуги в общността съобразно с възрастта и потребностите си. Услугата се предоставя в комбинация и координация с базовите услуги в общността (образователни, здравни, културни) и други социални услуги.
ПЕРСОНАЛ	Персоналът работи на смени по график. Графикът осигурява 24-часова грижа и обслужване, като за планирането на смените и часовете се отчита различната степен на натоварване в денонощието. Профилът и числеността на персонала осигурява: качествена професионална грижа за потребителите, насочена към задоволяване на ежедневните им потребности, психологическа подкрепа и подкрепа за социална интеграция; броя и спецификата на уврежданията на потребителите; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата Длъжности и численост на персонала: Числеността на персонала се определя съобразно с възрастта и степента на увреждане на децата. При деца на възраст 0–3 години, независимо от степента на увреждане, и при деца с тежка и дълбока умствена изостаналост персоналът включва: Постоянен възпитател 1:3 Помощник-възпитател 1:4 Психолог 1:18 Ръководител екип 1:15 Поддръжка/шофьор 1:30 Готвач 1:15 При деца на възраст 3–18 години с лека и умерена умствена изостаналост се изменя числеността при постоянния възпитател в съотношение 1:4.
ХРАНА	Храната се приготвя от готвач в Малия групов дом. Децата участват в приготвянето на храната с подкрепата на възпитателите.

МАТЕРИАЛНА БАЗА

Малкият групов дом се изгражда с капацитет 15 деца, като необходимата площ възлиза на 663 кв. м (с 348 кв. м допълнителна площ при настаняване на деца със затруднена мобилност).

Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:

лично пространство за всяко дете;

място за общи занимания и игри;

място за игра на малките групи.

	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ
1	Спалня	9 м ²	4 м ²
2	Трапезария	7 м ²	4 м ²
3	Кухня	2 м ²	3 м ²
4	Баня/санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²
5	Всекидневна	4 м ²	2,5 м ²
6	Складово помещение	2 м ²	2,5 м ²
7	Външно складово помещение	3 м ²	1,5 м ²
8	Пералня	1,5 м ²	0
9	Стая за дежурен възпитател	3 м ² (общо)	3 м ² (общо)
10	Тераса	5 м ²	3 м ²
11	Градина	9 м ²	0

Малкият групов дом се изгражда в леснодостъпен район с жилищни сгради, с добра инфраструктура и комуникация. Мястото осигурява участие в живота на общността и е в близост до медицинска помощ, училища и детски градини, магазини, обществени сгради, както и до други социални услуги.

Мястото и сградата отговарят на минималните изисквания за здравословна и безопасна среда. Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за живеещите в дома (автобус, микробус) в близост до входа на жилището, с което се осигурява безопасността на децата.

ФИНАНСИРАНЕ

Малкият групов дом е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.

Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за 24-часов период.

Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други разходи (лични средства за потребителите, транспорт и командировъчни разходи, например капиталови и инвестиционни).

1.2. КРАТКОСРОЧНО НАСТАНЯВАНЕ ЗА ДЕЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	Услугата „Краткосрочно настаняване на деца с интелектуални затруднения“ е социална услуга, която предоставя временно настаняване и отглеждане на деца с умствена изостаналост, без трайно отделяне от семейната среда.
ЦЕЛ	Услугата предоставя подкрепа за семействата на деца с интелектуални затруднения, като осигурява условия за временно отглеждане на деца с интелектуални затруднения в съботно-неделни дни, по време на празници и отпуски на родителите.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца с лека, умерена, тежка и дълбока умствена изостаналост на възраст между 0 и 18 години (при отчитане на индивидуалните потребности и възможно удължаване на срока на услугата и над тази възраст).
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Краткосрочно настаняване на деца с интелектуални затруднения“ е част от групата социални услуги в общността за настаняване. В услугата децата с интелектуални затруднения живеят в защитена и максимално близка до семейната среда за кратък период от време, съобразно с нуждите на семейството. Престоят може да е през работната седмица или почивните дни и празниците. Детето може да ползва услугата с обща продължителност до четири седмици в рамките на календарната година. Срокът на престоя може да бъде удължаван в случаите, когато услугата дава възможност детето да ползва образователни или други социални услуги.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: домашна атмосфера и бит, индивидуален подход на грижа, домашен начин на живот и занимания, съжителство на деца и млади хора на различна възраст, активен живот в общността.</p> <p>Услугата разполага със стаи за децата, санитарни помещения, всекидневни помещения за игра и занимания, кухня и трапезария за хранене.</p> <p>През време на престоя си в услугата децата са включени в дейности, съобразени с възрастта и възможностите им, по предварително изготвена програма. Родителите им могат да получават консултации относно грижите си за детето.</p> <p>При условие, че услугата се предоставя самостоятелно, капацитетът ѝ е 12 деца. Възможно е услугата да се предоставя съвместно с услугата „Малък групов дом“, като за краткосрочно настаняване се ползват някои от помещенията на Малкия групов дом. В този случай капацитетът зависи от свободния капацитет на Малкия групов дом, като грижата за настанените деца се поема от неговия персонал.</p>
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата работи на смени по график. Графикът осигурява 24-часова грижа и обслужване, като за планирането на смените и часовете се отчита различната степен на натоварване в денонощието.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява:</p> <p>качествена професионална грижа за потребителите, насочена към задоволяване на ежедневните им потребности, психологическа подкрепа и подкрепа за социална интеграция;</p> <p>броя и спецификата на уврежданията на потребителите;</p> <p>ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата.</p> <p>Минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител за отделните длъжности на персонала е:</p> <p>Постоянен възпитател 1 : 4 Помощник-възпитател 1 : 4 Психолог 1 : 18 Ръководител екип 1 : 15 Поддръжка 1 : 30 Готвач/домакин 1 : 15</p> <p>Услугата може да бъде предоставяна от екипа на „Малък групов дом“.</p>
ХРАНА	Храната се приготвя от готвач с участието на децата съобразно с индивидуалните им възможности. Цените на дневното меню са фиксирани.

МАТЕРИАЛНА БАЗА

Материалната база, в която се предоставя услугата "Краткосрочно настаняване" се изгражда с капацитет 15 деца, като необходимата площ възлиза на 663 кв. м (с 348 кв.м допълнителна площ при наличие на деца със затруднена мобилност).

Водещи принципи при изграждане и/или организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:

лично пространство за всяко дете;

място за общи занимания и игри;

място за игра на малки групи.

Краткосрочното настаняване се осъществява в материална база, която отговаря на изискванията за достъпност, пространство, функционалност на помещенията, безопасни и здравословни условия на живот. Услугата може да се осъществява и в рамките на сградата на Малък групов дом.

	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М. НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ
1	Спалня	9 м ²	4 м ²
2	Трапезария	7 м ²	4 м ²
3	Кухня	2 м ²	3 м ²
4	Баня/ санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²
5	Всекидневна	4 м ²	2,5 м ²
6	Складово помещение	2 м ²	2,5 м ²
7	Външно складово помещение	3 м ²	1,5 м ²
8	Пералня	1,5 м ²	0
9	Стая за дежурен възпитател	3 м ² (общо)	3 м ² (общо)
10	Тераса	5 м ²	3 м ²
11	Градина	9 м ²	0

Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за живеещите (автобус, микробус) в близост до входа на жилището, с което се осигурява безопасността на децата.

ФИНАНСИРАНЕ

Услугата „Краткосрочно настаняване за деца с интелектуални затруднения“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.

Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за 24-часов период.

Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други разходи (транспорт и командировъчни разходи, капиталови и инвестиционни).

2.1. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ДЕЦА ОТ 0 ДО 3 ГОДИНИ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	Услугата „Дневна грижа за деца от 0 до 3 години“ е социална услуга, която предоставя дневни групови занимания и индивидуални консултации със специалисти за деца с умствена изоставаност или изоставане в развитието.												
ЦЕЛ	Целта на услугата „Дневна грижа за деца от 0 до 3 години“ е да подпомогне развитието на детето с интелектуално увреждане или изоставане от най-ранна възраст и да подкрепи семейството му в грижата за него.												
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца с вродени увреждания или с изоставане в психомоторното развитие между 0 и 3 години.												
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Дневната грижа за деца от 0 до 3 години“ е част от услугите за дневна грижа за деца. Услугата предлага групови дневни дейности и индивидуални консултации със специалисти за детето и за неговото семейство съобразно с индивидуалния план на всяко дете.</p> <p>Водещи принципи са: занимания в малка група, фокусиране върху развитието, индивидуална професионална подкрепа за детето и семейството.</p> <p>В зависимост от потребностите децата ползват услугата полудневно всеки ден или няколко пъти в седмицата (в зависимост от индивидуалния план), като посещават ясла или ползват услугата целодневно. Децата участват в структурирани групови занимания, ориентирани към развитие, и ползват консултации от специалисти. Сформирането на група за дневна грижа за деца от 0 до 3 години става съобразно с възрастта на децата, степента на увреждане и други техни особености. Броят на деца в група е осем деца. За деца до 1 година услугата може да се предоставя в дома на детето, като специалистите помагат на родителите да включват дейности за развитие на нови умения в ежедневните дейности (хранене, миене и игра).</p> <p>Услугата се предоставя в Дневен център, който включва някои или всички услуги за дневна грижа за деца (дневна грижа с предучилищни дейности, дневна грижа с образователни дейности, дневна грижа с дейности за развитие и дневна грижа за деца с множествени увреждания), в детска ясла или в обединено детско заведение. При организацията на предоставянето на услугата се отчитат възрастовите особености, възможностите за взаимодействие между децата в различни възрастови групи, потребностите на конкретната общност и др. Възможно е и предоставянето на услугата като изнесена група на дневен център в друго помещение или населено място.</p>												
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата осигуряват дейностите в рамките на деня.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява:</p> <ul style="list-style-type: none"> провеждане на груповите дейности; подкрепата на груповата работа от специалисти; индивидуалните консултации на децата и семействата със специалисти; ефективното и гъвкаво финансово управление на услугата. <p>Минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител е:</p> <table border="0"> <tr> <td>Групов педагог</td> <td>1 : 4</td> </tr> <tr> <td>Асистент</td> <td>1 : 4</td> </tr> <tr> <td>Психолог</td> <td>1 : 36</td> </tr> <tr> <td>Логопед</td> <td>1 : 36</td> </tr> <tr> <td>Двигателен рехабилитатор</td> <td>1 : 36</td> </tr> <tr> <td>Ръководител екип</td> <td>1 : 36</td> </tr> </table>	Групов педагог	1 : 4	Асистент	1 : 4	Психолог	1 : 36	Логопед	1 : 36	Двигателен рехабилитатор	1 : 36	Ръководител екип	1 : 36
Групов педагог	1 : 4												
Асистент	1 : 4												
Психолог	1 : 36												
Логопед	1 : 36												
Двигателен рехабилитатор	1 : 36												
Ръководител екип	1 : 36												
ХРАНА	Полудневният престой включва закуска (сутрешна или следобедна) и обяд. Храната се приготвя на място или се доставя. Храната и начинът на приготвянето ѝ са съобразени с изискванията за съответната възраст и диетата на децата (ако има такава).												

МАТЕРИАЛНА БАЗА

Услугата „Дневна грижа за деца от 0 до 3 години“ се предоставя с минимален капацитет от 18 места, като самостоятелна услуга. Необходимата площ възлиза на 323 кв. м.

Когато услугата се предоставя като филиал, минималният капацитет е 12 места, а в комбинация с други публични услуги – 8 места.

Водещи принципи при изграждане и/или организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:

пространство за занимания в група и индивидуални дейности на децата в групата;
индивидуални консултации със специалисти на децата и семействата;
място за игра и почивка.

Препоръчителното пространство се състои от:

	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ
1	Помещение за групови занимания	8 м ²
2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²
3	Кухненски бокс	2 м ²
4	Баня/ санитарно помещение	1,5 м ²
5	Офис и помещение за консултации	4 м ² (общо)
	Складово помещение	2 м ² (общо)
7	Зала за активни занимания	15 м ² (общо)
8	Паркинг	5 м ² (общо)

Помещенията, ползвани за услугата „Дневна грижа за деца от 0 до 3 години“, се изграждат в леснодостъпен жилищен район с добра инфраструктура и комуникации, в близост или в сградата на детска ясла, обединено детско заведение или Дневен център. Материалната база е съобразена със спецификите на възрастта, като пространството е организирано по начин, който гарантира сигурност, уют, удобство и подкрепа за развитието на децата. Залата за активни занимания е част от общата материална база на Дневния център.

При възможност се осигурява градина или тераса.

Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за ползвателите (автобус, микробус) в близост до входа на Дневния център, с което се осигурява безопасността на децата.

ФИНАНСИРАНЕ

Услугата „Дневна грижа за деца от 0 до 3 години“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.

Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за половин ден. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.

2.2. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ДЕЦА С ПРЕДУЧИЛИШНИ ДЕЙНОСТИ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	Услугата „Дневна грижа за деца с предучилищни дейности“ е социална услуга, която предоставя дневни групови занимания и индивидуални консултации със специалисти за деца с умствена изостаналост и забавяне в психомоторното развитие в предучилищна възраст, фокусирана върху подготовката за училище.												
ЦЕЛ	Целта на дневната грижа за деца с предучилищни дейности е да подпомогне развитието на деца с интелектуални затруднения между 3 и 7 години и да ги подкрепи в усвояването на необходимите умения за успешно интегриране в училище.												
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца със с вродени увреждания или с изоставане в психомоторното развитие между 3 и 7 години.												
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Дневната грижа за деца с предучилищни дейности“ е част от услугите за дневна грижа за деца. Услугата предлага групови дневни дейности и индивидуални консултации със специалисти на детето и неговото семейство съобразно с индивидуалния му план.</p> <p>Водещи принципи са: занимания в малка група, фокусиране върху развитието, подготовка за училище, индивидуална професионална подкрепа за детето и семейството.</p> <p>Дневната грижа с предучилищна дейност е предназначена за деца от 3 до 7 години. Груповите занимания са ориентирани към развитие на капацитета на децата и са обвързани съществено с познавателните задачи на групите в детската градина и групите за предучилищна подготовка. Децата и техните семейства ползват и професионални консултации. Броят на деца в група е 8 деца.</p> <p>Децата ползват услугата полудневно всеки ден или няколко пъти в седмицата в зависимост от индивидуалните им потребности. Услугата се предоставя в комбинация с посещаване на детска градина или предучилищна група. Дневната грижа допълва дейностите в детската градина, като предоставя подкрепа на децата в усвояването на съответните познания и умения. При невъзможност за посещаване на детска градина, услугата може да се ползва и целодневно.</p> <p>Услугата се предоставя в Дневен център, който включва някои или всички услуги за дневна грижа за деца (дневна грижа за деца от 0 до 3 години, дневна грижа с образователни дейности, дневна грижа с дейности за развитие и дневна грижа за деца с множествени увреждания) или детска градина. При организацията на услугата се отчитат възрастовите особености, възможностите за взаимодействие между децата в различни възрастови групи, потребностите на конкретната общност и др. Възможно е и предоставянето на услугата като изнесена група на Дневен център в друго помещение или населено място.</p>												
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата осигурява дейностите в рамките на деня.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява:</p> <ul style="list-style-type: none"> провеждане на груповите дейности; консултиране на груповата работа от специалисти; провеждане на индивидуални консултации на децата и семействата от специалисти; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата. <p>Минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител е:</p> <table data-bbox="392 1783 791 1962"> <tr> <td>Групов педагог</td> <td>1 : 8</td> </tr> <tr> <td>Асистент</td> <td>1 : 8</td> </tr> <tr> <td>Психолог</td> <td>1: 36</td> </tr> <tr> <td>Логопед</td> <td>1: 36</td> </tr> <tr> <td>Двигателен рехабилитатор</td> <td>1: 36</td> </tr> <tr> <td>Ръководител екип</td> <td>1: 36</td> </tr> </table>	Групов педагог	1 : 8	Асистент	1 : 8	Психолог	1: 36	Логопед	1: 36	Двигателен рехабилитатор	1: 36	Ръководител екип	1: 36
Групов педагог	1 : 8												
Асистент	1 : 8												
Психолог	1: 36												
Логопед	1: 36												
Двигателен рехабилитатор	1: 36												
Ръководител екип	1: 36												

ХРАНА	Полудневният престой включва закуска (сутрешна или следобедна) и обяд. Храната се приготвя на място или се доставя. Храната и начинът на приготвянето ѝ са съобразени с изискванията за съответната възраст и диетата на децата (ако има такава).																																				
МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с предучилищни дейности“ се предоставя с минимален капацитет от 18 места, като самостоятелна услуга. Необходимата площ възлиза на 323 кв. м (с 250.5 кв.м допълнителна площ за деца със затруднена мобилност).</p> <p>Когато услугата се предоставя като филиал, минималният капацитет е 12 места, а в комбинация с други публични услуги – 8 места.</p> <p>Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> пространство за занимания в група и индивидуални дейности на децата в групата; индивидуални консултации със специалисти на децата и семействата; място за игра и почивка. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="472 801 1362 1348"> <thead> <tr> <th></th> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ</th> <th>ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Помещение за групови зани</td> <td>анция 8 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Трапезария и стая за почивка</td> <td>5 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кухненски бокс</td> <td>2 м²</td> <td>3м²</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Баня/ санитарно помещение</td> <td>1,5 м²</td> <td>2,5 м²</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>4 м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Складово помещение</td> <td>2 м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Зала за активни занимания</td> <td>15 м² (общо)</td> <td>2,5 м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>Паркинг</td> <td>5 м² (общо)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Помещенията, ползвани за „Дневна грижа за деца с предучилищни дейности“, се изграждат в леснодостъпен жилищен район с добра инфраструктура и комуникации, в близост или в сградата на детска градина или Дневен център. Материалната база е съобразена със спецификите на възрастта, като пространството е организирано по начин, който гарантира сигурност, уют, удобство и подкрепа за развитието. Залата за активни занимания е част от общата материална база на Дневния център.</p> <p>При възможност се осигурява градина или тераса.</p> <p>Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за ползвателите (автобус, микробус) в близост до входа на Дневния център, с което се осигурява безопасността на децата.</p>		ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ	1	Помещение за групови зани	анция 8 м ²	4м ²	2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²	4м ²	3	Кухненски бокс	2 м ²	3м ²	4	Баня/ санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²	5	Офис и помещение за консултации	4 м ² (общо)	2,5м ² (общо)	6	Складово помещение	2 м ² (общо)	2,5м ² (общо)	7	Зала за активни занимания	15 м ² (общо)	2,5 м ² (общо)	8	Паркинг	5 м ² (общо)	
	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ																																		
1	Помещение за групови зани	анция 8 м ²	4м ²																																		
2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²	4м ²																																		
3	Кухненски бокс	2 м ²	3м ²																																		
4	Баня/ санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²																																		
5	Офис и помещение за консултации	4 м ² (общо)	2,5м ² (общо)																																		
6	Складово помещение	2 м ² (общо)	2,5м ² (общо)																																		
7	Зала за активни занимания	15 м ² (общо)	2,5 м ² (общо)																																		
8	Паркинг	5 м ² (общо)																																			
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с предучилищни дейности“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за половин ден. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни разходи и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.</p>																																				

2.3. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ДЕЦА С ОБРАЗОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	Услугата „Дневна грижа за деца с образователни дейности“ е социална услуга, която предоставя дневни групови занимания и индивидуални консултации със специалисти за деца с умствена изостаналост в училищна възраст с фокусиране върху подкрепата за усвояване на училищния материал.												
ЦЕЛ	Целта на дневната грижа за деца с образователни дейности е да подпомогне развитието на деца с интелектуални затруднения в училищна възраст и да подкрепи включването им в общообразователната система.												
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца с лека и умерена умствена изостаналост на възраст между 7 и 18 години.												
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с образователни дейности“ е част от услугите за дневна грижа за деца. Услугата предлага групови дневни дейности и индивидуални консултации със специалисти на детето и неговото семейство съобразно с индивидуалния му план.</p> <p>Водещи принципи са: занимания в малка група, фокусиране върху развитието, подкрепа за посещаване на учебни занятия и усвояване на учебния материал, индивидуална професионална подкрепа за детето и семейството му.</p> <p>Дневната грижа с образователни дейности е предназначена за деца от 7 до 18 години. Груповите дейности са ориентирани към развитие на капацитета на децата и съдържателно са обвързани с изучавания от тях учебен материал. Децата и техните семейства ползват и професионални консултации. Броят на деца в група е осем.</p> <p>Децата ползват услугата полудневно всеки ден или няколко пъти в седмицата в зависимост от индивидуалните си потребности. Услугата се предоставя в комбинация с посещаване на общообразователно или помощно училище. Дневната грижа предоставя подкрепа на децата за развитие на собствения им потенциал, за усвояване на учебното съдържание и при самоподготовката за училище. Възможно е услугата да се ползва и целодневно за определен период от време - в неучебно време и съобразно с индивидуалните потребности на детето.</p> <p>За деца, завършили основна степен на образование, на възраст между 15 и 18 години дневната грижа може да се предоставя в комбинация с професионално или трудово обучение.</p> <p>Услугата се предоставя в Дневен център, който включва някои или всички услуги за дневна грижа за деца (дневна грижа за деца от 0 до 3 години, дневна грижа с предучилищни дейности, дневна грижа с дейности за развитие и дневна грижа за деца с множествени увреждания) или в училищна сграда. При организацията на услугата се отчитат възрастовите особености, възможностите за взаимодействие между децата в различни възрастови групи, потребностите на конкретната общност и др. Възможно е и предоставянето на услугата като изнесена група на Дневен център в друго помещение или населено място.</p>												
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата осигурява дейностите в рамките на деня.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява:</p> <ul style="list-style-type: none"> провеждане на груповите дейности; консултиране на груповата работа от специалисти; провеждане на индивидуални консултации на децата и семействата от специалисти; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата. <p>Минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител е:</p> <table data-bbox="395 1832 782 2011"> <tr> <td>Групов педагог</td> <td>1 : 8</td> </tr> <tr> <td>Асистент</td> <td>1 : 8</td> </tr> <tr> <td>Психолог</td> <td>1 : 36</td> </tr> <tr> <td>Логопед</td> <td>1 : 36</td> </tr> <tr> <td>Двигателен рехабилитатор</td> <td>1 : 36</td> </tr> <tr> <td>Ръководител екип</td> <td>1 : 36</td> </tr> </table>	Групов педагог	1 : 8	Асистент	1 : 8	Психолог	1 : 36	Логопед	1 : 36	Двигателен рехабилитатор	1 : 36	Ръководител екип	1 : 36
Групов педагог	1 : 8												
Асистент	1 : 8												
Психолог	1 : 36												
Логопед	1 : 36												
Двигателен рехабилитатор	1 : 36												
Ръководител екип	1 : 36												

ХРАНА	Полудневният престой включва закуска (супрешна или следобедна) и обяд. Храната се приготвя на място или се доставя. Храната и начинът на приготвянето ѝ са съобразени с изискванията за съответната възраст и с диетата на децата (ако има такава).																																				
МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с образователни дейности“ се предоставя с минимален капацитет от 18 места като самостоятелна услуга. Необходимата площ възлиза на 323 кв. м (с 250,5 кв.м допълнителна площ за деца със затруднена мобилност).</p> <p>Когато услугата се предоставя като филиал, минималният капацитет е 12 места, а в комбинация с други публични услуги – 8 места.</p> <p>Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> пространство за занимания в група и за индивидуални дейности на децата в групата; пространство за занимания в малка група; пространство за индивидуални консултации със специалисти на децата и семействата; място за игра. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="453 775 1375 1263"> <thead> <tr> <th></th> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ</th> <th>ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Помещение за групови занимания</td> <td>8 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Трапезария и стая за почивка</td> <td>5 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кухненски бокс</td> <td>2 м²</td> <td>3м²</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Баня/санитарно помещение</td> <td>1,5 м²</td> <td>2,5 м²</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Офис и зала за консултации</td> <td>4 м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Складово помещение</td> <td>2 м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Зала за активни занимания</td> <td>15 м² (общо)</td> <td>2,5 м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>Паркинг</td> <td>5 м² (общо)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Помещенията, ползвани за „Дневна грижа за деца с образователни дейности“, се изграждат в леснодостъпен жилищен район с добра инфраструктура и комуникации, в близост или в училищна сграда. Материалната база трябва да е съобразена със спецификите на възрастта и пространството да е организирано и оформено по начин, който гарантира сигурност, уют, удобство и подкрепа за развитието. При необходимост деца с голяма разлика във възрастта да ползват едновременно услугата се обособяват кьтове в помещението за групови занимания.</p> <p>Залата за активни занимания е част от общата материална база на Дневния център.</p> <p>При възможност се осигурява градина или тераса.</p> <p>Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за ползвателите (автобус, микробус) в близост до входа на Дневния център, с което се осигурява безопасността на децата.</p>		ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ	1	Помещение за групови занимания	8 м ²	4м ²	2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²	4м ²	3	Кухненски бокс	2 м ²	3м ²	4	Баня/санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²	5	Офис и зала за консултации	4 м ² (общо)	2,5м ² (общо)	6	Складово помещение	2 м ² (общо)	2,5м ² (общо)	7	Зала за активни занимания	15 м ² (общо)	2,5 м ² (общо)	8	Паркинг	5 м ² (общо)	
	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ																																		
1	Помещение за групови занимания	8 м ²	4м ²																																		
2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²	4м ²																																		
3	Кухненски бокс	2 м ²	3м ²																																		
4	Баня/санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²																																		
5	Офис и зала за консултации	4 м ² (общо)	2,5м ² (общо)																																		
6	Складово помещение	2 м ² (общо)	2,5м ² (общо)																																		
7	Зала за активни занимания	15 м ² (общо)	2,5 м ² (общо)																																		
8	Паркинг	5 м ² (общо)																																			
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с образователни дейности“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за половин ден. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.</p>																																				

2.4. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ДЕЦА С ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	Услугата „Дневна грижа за деца с дейности за развитие“ е социална услуга, която предоставя дневни групови занимания и индивидуални консултации със специалисти за деца с умствена изостаналост в училищна възраст, които поради естеството и степента на увреждане не посещават общообразователно училище.														
ЦЕЛ	Целта на дневната грижа за деца с дейности за развитие е да подпомогне развитието и самостоятелността на деца с интелектуални увреждания, както и включването им в образователни занимания.														
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца с умерена или тежка умствена изостаналост на възраст между 7 и 18 години.														
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Дневната грижа за деца с дейности за развитие“ е част от услугите за дневна грижа за деца. Услугата предлага групови дневни дейности и индивидуални консултации със специалисти на детето и неговото семейство съобразно с индивидуалния му план.</p> <p>Водещи принципи са: занимания в малка група, фокусиране върху развитието, обучителни занимания, индивидуална професионална подкрепа за детето и семейството му.</p> <p>Дневната грижа с дейности за развитие е предназначена за деца от 3 до 18 години, за които поради естеството на увреждането, съпътстващи заболявания, поведенчески особености и други трудности е затруднено интегрирането в детска градина и в общообразователно училище. Предлагат се широк кръг от дейности, ориентирани към развитие на индивидуалния потенциал, формирането на умения, самостоятелността и социалните умения. Децата и техните семейства ползват и професионални консултации. Броят на децата в група е шест.</p> <p>Децата ползват услугата полудневно или целодневно всеки ден или няколко пъти в седмицата в зависимост от индивидуалните си потребности. В допълнение към ползването на услугата децата могат да посещават почасово детска градина или училище. Децата в учебна възраст получават образование, предоставяно от общообразователната система, под формата на занимания в изнесени паралелки или занимания по индивидуален план. Ако някое дете покаже възможност за включване в общообразователно училище, то получава подкрепа и наблюдение в процеса на интегриране.</p> <p>За деца на възраст между 15 и 18 години дневната грижа може да се предоставя в комбинация с обучение в трудови умения и дейности.</p> <p>Услугата се предоставя в Дневен център, в който са включени някои или всички услуги за дневна грижа за деца (дневна грижа за деца от 0 до 3 години, дневна грижа с предучилищни дейности, дневна грижа с образователни дейности и дневна грижа за деца с множествени увреждания). При организацията на предоставянето на услугата се отчитат възрастовите особености, възможностите за взаимодействие между децата в различни възрастови групи, потребностите на конкретната общност и др. Възможно е и предоставянето на услугата като изнесена група на Дневен център в друго помещение или населено място.</p>														
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата осигурява дейностите в рамките на деня.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигуряват:</p> <ul style="list-style-type: none"> провеждане на груповите дейности; консултиране на груповата работа от специалисти; провеждане на индивидуални консултации на децата и семействата им от специалисти; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата. <p>Минималният стандарт за съотношение между персонал/потребител е:</p> <table data-bbox="395 1827 791 2040"> <tr> <td>Групов педагог</td> <td>1 : 6</td> </tr> <tr> <td>Асистент</td> <td>1 : 6</td> </tr> <tr> <td>Психолог</td> <td>1: 36</td> </tr> <tr> <td>Логопед</td> <td>1: 18</td> </tr> <tr> <td>Двигателен рехабилитатор</td> <td>1: 18</td> </tr> <tr> <td>Ръководител на екипа</td> <td>1: 36</td> </tr> <tr> <td>Арт терапевт</td> <td>1: 36</td> </tr> </table>	Групов педагог	1 : 6	Асистент	1 : 6	Психолог	1: 36	Логопед	1: 18	Двигателен рехабилитатор	1: 18	Ръководител на екипа	1: 36	Арт терапевт	1: 36
Групов педагог	1 : 6														
Асистент	1 : 6														
Психолог	1: 36														
Логопед	1: 18														
Двигателен рехабилитатор	1: 18														
Ръководител на екипа	1: 36														
Арт терапевт	1: 36														

ХРАНА	Полудневният престой включва закуска (сутрешна или следобедна) и обяд. Храната се приготвя на място или се доставя. Храната и начинът на приготвянето ѝ са съобразени с изискванията за съответната възраст и с диетата на децата (ако има такава).																																				
МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с дейности за развитие“ се предоставя като самостоятелна услуга с минимален капацитет от 18 деца. Необходимата площ възлиза на 323 кв. м (с 248 кв. м допълнителна площ при за деца със затруднена мобилност).</p> <p>Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> пространство за занимания в група и индивидуални дейности на децата в групата; пространство за занимания в малка група; пространство за индивидуални консултации със специалисти на децата и семействата им; място за почивка. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="464 757 1321 1245"> <thead> <tr> <th></th> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ</th> <th>ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Помещение за групови занимания</td> <td>8 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Трапезария и стая за почивка</td> <td>5 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кухненски бокс</td> <td>2 м²</td> <td>3м²</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Баня/ санитарно помещение</td> <td>1,5 м²</td> <td>2,5 м²</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Офис за консултации</td> <td>4 м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Складово помещение</td> <td>2 м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Зала за активни занимания</td> <td>15 м² (общо)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>Паркинг</td> <td>5 м² (общо)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Помещенията, ползвани за „Дневна грижа за деца с дейности за развитие“ се изграждат в леснодостъпен жилищен район с добра инфраструктура и комуникации, по възможност в близост до училище. Материалната база трябва да е съобразена със спецификите на възрастта и пространството да е организирано и оформено по начин, който гарантира сигурност, уют, удобство и подкрепа за развитието. При необходимост деца с голяма разлика във възрастта да ползват едновременно услугата се изисква обособяване на кътове в помещението за групови занимания. Залата за активни занимания е част от общата материална база на Дневния център.</p> <p>По възможност се осигурява градина или тераса.</p> <p>Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за ползвателите (автобус, микробус) в близост до входа на Дневния център, с което се осигурява безопасността на децата.</p>		ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ	1	Помещение за групови занимания	8 м ²	4м ²	2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²	4м ²	3	Кухненски бокс	2 м ²	3м ²	4	Баня/ санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²	5	Офис за консултации	4 м ² (общо)	2,5м ² (общо)	6	Складово помещение	2 м ² (общо)	2,5м ² (общо)	7	Зала за активни занимания	15 м ² (общо)		8	Паркинг	5 м ² (общо)	
	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ																																		
1	Помещение за групови занимания	8 м ²	4м ²																																		
2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²	4м ²																																		
3	Кухненски бокс	2 м ²	3м ²																																		
4	Баня/ санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²																																		
5	Офис за консултации	4 м ² (общо)	2,5м ² (общо)																																		
6	Складово помещение	2 м ² (общо)	2,5м ² (общо)																																		
7	Зала за активни занимания	15 м ² (общо)																																			
8	Паркинг	5 м ² (общо)																																			
ОИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с дейности за развитие“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за половин ден. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни разходи).</p>																																				

2.5. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ДЕЦА С МНОЖЕСТВЕНИ УВРЕЖДЕНИЯ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	Услугата „Дневна грижа за деца с множествени увреждания“ е социална услуга, която предоставя дневни групови занимания, основни обучителни дейности и индивидуални консултации със специалисти за деца с множествени увреждания.														
ЦЕЛ	Целта на дневната грижа за деца с множествени увреждания е да предостави защитена среда с условия за развитие на уменията и разширяване на възможностите им.														
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца с тежка и дълбока умствена изостаналост на възраст между 3 и 18 години.														
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Дневната грижа за деца с множествени увреждания“ е част от услугите за дневна грижа за деца. Тя предлага групови дневни дейности и индивидуални консултации със специалисти на детето и неговото семейство съобразно с индивидуалния му план.</p> <p>Водещи принципи са: занимания в малка група, безопасна среда, подкрепа за индивидуалното развитие, индивидуална професионална подкрепа за детето и семейството му.</p> <p>Дневната грижа за деца с множествени увреждания е предназначена за деца от 3 до 18 години, които поради характера и степента на уврежданията по трудно се интегрират в детска градина и в общообразователно училище. Предлагат се широк кръг от социални и образователни дейности, ориентирани към развитие на индивидуалния потенциал, самостоятелността и социалните умения на децата. Грижата включва и интензивна физическа подкрепа и подкрепа за обслужване. Децата и техните семейства ползват и професионални консултации. Броят на децата в група е шест.</p> <p>Децата ползват услугата полудневно или целодневно всеки ден или няколко пъти в седмицата в зависимост от индивидуалните си потребности. В допълнение към ползването на услугата, те могат да посещават почасово детска градина или училище. Децата в учебна възраст получават образование под формата на занимания в изнесени паралелки или по индивидуален план. Ако някое дете покаже възможност за включване в общообразователно или специално училище, то получава подкрепа и наблюдение в процеса на интегриране.</p> <p>За деца на възраст между 15 и 18 години дневната грижа може да се предоставя в комбинация с обучение за трудови умения и дейности.</p> <p>Услугата се предоставя в Дневен център, в който са включени някои или всички услуги за дневна грижа за деца (дневна грижа за деца от 0 до 3 години, дневна грижа с предучилищни дейности, дневна грижа с образователни дейности и дневна грижа за дейности за развитие). При организацията на предоставянето на услугата се отчитат възрастните особености, възможностите за взаимодействие между децата в различни възрастови групи, потребностите на конкретната общност и др.</p>														
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата осигурява дейностите в рамките на деня.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигуряват:</p> <ul style="list-style-type: none"> провеждане на груповите дейности; консултиране на груповата работа от специалисти; провеждане на индивидуални консултации на децата и семействата им от специалисти; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата. <p>Минималният стандарт за съотношение между персонал / потребител е:</p> <table data-bbox="395 1753 791 1962"> <tr> <td>Групов педагог</td> <td>1 : 4</td> </tr> <tr> <td>Асистент</td> <td>1 : 4</td> </tr> <tr> <td>Психолог</td> <td>1: 36</td> </tr> <tr> <td>Логопед</td> <td>1: 12</td> </tr> <tr> <td>Двигателен рехабилитатор</td> <td>1: 12</td> </tr> <tr> <td>Арт терапевт</td> <td>1: 36</td> </tr> <tr> <td>Ръководител на екипа</td> <td>1: 36</td> </tr> </table>	Групов педагог	1 : 4	Асистент	1 : 4	Психолог	1: 36	Логопед	1: 12	Двигателен рехабилитатор	1: 12	Арт терапевт	1: 36	Ръководител на екипа	1: 36
Групов педагог	1 : 4														
Асистент	1 : 4														
Психолог	1: 36														
Логопед	1: 12														
Двигателен рехабилитатор	1: 12														
Арт терапевт	1: 36														
Ръководител на екипа	1: 36														

ХРАНА	Полудневният престої включва закуска (суптрешна или следобедна) и обяд. Храната се приготвя на място или се доставя. Храната и начинът на приготвянето ѝ са съобразени с изискванията за съответната възраст и с диетата на децата (ако има такава).																											
МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с дейности за развитие“ се предоставя с минимален капацитет от 18 места, като необходимата площ възлиза на 578,5 кв. м.</p> <p>Водещи принципи при изграждане и/или организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:</p> <p>пространство за занимания в група и индивидуални дейности на децата в групата;</p> <p>пространство за индивидуални консултации със специалисти на децата и семействата им;</p> <p>място за почивка;</p> <p>осигуряване на достатъчно пространство за придвижване и обслужване на децата.</p> <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="560 696 1270 1184"> <thead> <tr> <th></th> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ. М НА ПОТРЕБИТЕЛ СЪС ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОС</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Помещение за групови занимания</td> <td>12 м²</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Трапезария и стая за почивка</td> <td>9 м²</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кухненски бокс</td> <td>5 м²</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Баня/ санитарно помещение</td> <td>4 м²</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Офис и зала за консултации</td> <td>6,5 м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Складово помещение</td> <td>4,5 м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Зала за активни занимания</td> <td>22,5 м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>Паркинг</td> <td>5 м² (общо)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Помещенията, ползвани за „Дневна грижа за деца с множествени увреждания“, се изграждат в леснодостъпен жилищен район с архитектурно достъпна инфраструктура и добри комуникации, по възможност в близост до училище. Материалната база трябва да е съобразена със спецификите на възрастта, затруднената мобилност и необходимостта от обслужване, а пространството да е организирано по начин, който гарантира сигурност, уют, удобство и стимулира развитието и самостоятелността. Необходимо е обособяване на кътове в помещението за групови занимания, които позволяват усамотяване и места за почивка. Залата за активни занимания е част от общата материална база на Дневния център.</p> <p>При възможност се осигурява градина или тераса.</p> <p>Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за ползвателите (автобус, микробус) в близост до входа на Дневния център, с което се осигурява безопасността на децата.</p>		ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М НА ПОТРЕБИТЕЛ СЪС ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОС	1	Помещение за групови занимания	12 м ²	2	Трапезария и стая за почивка	9 м ²	3	Кухненски бокс	5 м ²	4	Баня/ санитарно помещение	4 м ²	5	Офис и зала за консултации	6,5 м ² (общо)	6	Складово помещение	4,5 м ² (общо)	7	Зала за активни занимания	22,5 м ² (общо)	8	Паркинг	5 м ² (общо)
	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М НА ПОТРЕБИТЕЛ СЪС ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОС																										
1	Помещение за групови занимания	12 м ²																										
2	Трапезария и стая за почивка	9 м ²																										
3	Кухненски бокс	5 м ²																										
4	Баня/ санитарно помещение	4 м ²																										
5	Офис и зала за консултации	6,5 м ² (общо)																										
6	Складово помещение	4,5 м ² (общо)																										
7	Зала за активни занимания	22,5 м ² (общо)																										
8	Паркинг	5 м ² (общо)																										
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Дневна грижа за деца с педучилищни дейности“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за половин ден. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни).</p>																											

3.1. ЗАЩИТЕНО ЖИЛИЩЕ ЗА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	“Защитено жилище за лица с интелектуални затруднения” е социална услуга, предназначена за дългосрочно настаняване на възрастни със степен на умствена изостаналост, които могат да живеят относително самостоятелно, с подкрепата на специалисти.												
ЦЕЛ	Услугата предоставя жилищно настаняване и професионална подкрепа за самостоятелен живот на пълнолетни лица с интелектуални затруднения.												
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни лица с умерена, тежка или дълбока умствена изостаналост.												
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Защитеното жилище е част от групата социални услуги в общността за настаняване и подкрепа за самостоятелен живот. В услугата възрастните с интелектуални затруднения живеят в подкрепяща среда, която осигурява възможности за развитие на социалните им умения и за участие в живота на общността. Подкрепата е насочена към организиране на дневния режим на всеки ползвател, към управление на финансите и разрешаване на проблеми, свързани с ежедневието, заетост, свободното време или общуването.</p> <p>Ползвателите могат да организират свободното си време самостоятелно или с подкрепата на персонала. През деня те работят, участват в обучителни курсове или посещават други социални услуги за заетост в зависимост от възможностите и интересите им (Дневен център, центрове за обучение и заетост и др.).</p> <p>Водещи принципи на услугата са: лично пространство, самостоятелност съобразно с възможностите, индивидуални и групови занимания, общуване и активен живот в общността, разделяне на мястото на живот от мястото на ежедневна активност и заетост на възрастните.</p> <p>Минималният обхват на Защитеното жилище е 12 лица на възраст над 18 години.</p> <p>Жилището осигурява достатъчно лично пространство, като всеки ползвател има собствена стая или я споделя с друг възрастен. В жилището има едно или повече общи помещения, където ползвателите се хранят и извършват други съвместни дейности - поддръжане на масата, хранене, почистване, пране и др. Жилището разполага и със санитарни помещения, кухня и трапезария за хранене.</p> <p>Услугата се предоставя в комбинация и координация с базовите услуги в общността (услуги за заетост и образование, здравни услуги, културни услуги) и с други социални услуги (приоритетно с услугите за дневна грижа).</p>												
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът работи на смени съгласно предварително изработен график. Графикът осигурява 24-часова грижа и обслужване, като за планирането на смените и часовете се отчита различната степен на натоварване в денонощието.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява:</p> <p>качествена професионална грижа за ползвателите, насочена към задоволяване на ежедневните им потребности, психологическа подкрепа и подкрепа за независим живот; оптимална грижа съобразно с броя и спецификата на уврежданията на ползвателите; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата.</p> <p>Услугата се предоставя гъвкаво, като минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител е:</p> <table data-bbox="408 1693 820 1872"> <tr> <td>Ключов социален работник:</td> <td>1:6</td> </tr> <tr> <td>Помощник-социален работник:</td> <td>1:6</td> </tr> <tr> <td>Психолог:</td> <td>1:24</td> </tr> <tr> <td>Ръководител екип:</td> <td>1:16</td> </tr> <tr> <td>Техническа поддръжка/шофьор:</td> <td>1:16</td> </tr> <tr> <td>Готвач:</td> <td>1:16</td> </tr> </table>	Ключов социален работник:	1:6	Помощник-социален работник:	1:6	Психолог:	1:24	Ръководител екип:	1:16	Техническа поддръжка/шофьор:	1:16	Готвач:	1:16
Ключов социален работник:	1:6												
Помощник-социален работник:	1:6												
Психолог:	1:24												
Ръководител екип:	1:16												
Техническа поддръжка/шофьор:	1:16												
Готвач:	1:16												
ХРАНА	Храната в Защитеното жилище се приготвя от готвач. При приготвянето на храната участват и потребителите.												

МАТЕРИАЛНА БАЗА

Защитеното жилище е с капацитет най-малко 12 души, като необходимата площ възлиза на 242 кв. м (с 456 кв.м допълнителна площ при наличие на лица със затруднена мобилност).

Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:

лично пространство за всеки ползвател;
място за общи занимания и срещи.

ПОМЕЩЕНИЕ	РАЗМЕР НА ПОМЕЩЕНИЕТО ЗА 1 ЛИЦЕ В М ²	ЗА ЛИЦА СЪС ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ
Спалня	8 м ²	12 м ²
Трапезария	6 м ²	10 м ²
Кухня	1,5 м ²	4,5 м ²
Баня	1,5 м ²	4 м ²
Пространство между помещенията	1,5 м ²	4 м ²
Килер/склад	1 м ²	3,5 м ²
Външен склад	2 м ² (общо)	
Перално помещение	3 м ² (общо)	
Стая за персонала, който ноцува	3 м ² (общо)	

Защитеното жилище се изгражда в леснодостъпен район с жилищни сгради, с добра инфраструктура и комуникация. Мястото осигурява участие в живота на общността и е в близост до медицинска помощ, образователни центрове и центрове за заетост, магазини, обществени сгради, както и до други социални услуги.

Материалната база отговаря на минималните изисквания за безопасни и здравословни условия на живот.

Желателно е да се предвиди място за паркиране на транспортно средство за живеещите в дома (автобус, микробус) в близост до входа на жилището, с оглед на безопасността на ползвателите, както и градина.

ФИНАНСИРАНЕ

Защитеното жилище е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.

Финансирането на услугата се осъществява на база финансов стандарт за 24 часа, като включва разходи за персонал, консумативи, храна, поддръжка, режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.

3.2. НАБЛЮДАВАНО ЖИЛИЩЕ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	„Наблюдавано жилище“ е социална услуга, предназначена за дългосрочно или временно настаняване на възрастни със степен на интелектуално затруднение, които могат да живеят по-самостоятелно и са способни да се справят с ежедневните си задачи и с домакинството с минимална професионална подкрепа.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Наблюдавано жилище“ е да предоставя жилищно настаняване и почасово наблюдение и грижа на пълнолетни лица с умствено изоставане. Услугата дава възможност ползвателите да водят в голяма степен независим и активен живот, като ползват подкрепа от специалисти само в дейности или в ситуации, които затрудняват самостоятелността им.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни с лека или умерена степен на умствено изоставане.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Наблюдаваното жилище е част от групата социални услуги в общността за настаняване и подкрепа за самостоятелен живот.</p> <p>Услугата се ползва от лица с интелектуални затруднения, които имат достатъчно умения за самостоятелност, самообслужване и организация на ежедневието и могат да водят съвместен живот с други хора. Ползвателите могат да организират свободното си време, не представляват заплаха за себе си или за околните, способни са да изпълняват самостоятелно задачи по поддръжка на жилището и да приготвят храната си с малко подкрепа. Ползвателите могат да отговорят за повечето си решения сами. В случай на инцидент, те притежават умения да извикат помощ.</p> <p>Водещите принципи на услугата са: подкрепяща среда, лично пространство, място за общуване, самостоятелност в ежедневието и домакинството, активен живот в общността.</p> <p>В Наблюдаваното жилище ползвателите разполагат със собствено лично пространство (самостоятелна стая или стая, която споделят с още един човек) и общи помещения, които споделят с останалите потребители. В едно Наблюдавано жилище се настаняват между 2 и 4 лица с умствена изостаналост, като се отчитат индивидуалните им особености и възможностите им да съжителстват с други лица.</p> <p>Професионалната подкрепа в Наблюдаваното жилище е средно до 4 часа дневно, насочена към организиране на дневния режим, финансите, за разрешаване на проблеми, свързани с ежедневната заетост, свободното време или общуването, съобразно с индивидуалните потребности. Ако е необходимо, живеещите могат да бъдат придружавани при посещение на техните семейства, лекар, стоматолог и др.</p> <p>Услугата може да се организира съвместно с услугата „Защитено жилище“.</p>
ПЕРСОНАЛ	<p>Подкрепата се осигурява от постоянния персонал в Защитеното жилище, по график. Професионалистите оказват почасова подкрепа на ползвателите съобразно с дневния им режим.</p> <p>Близостта на Наблюдаваното жилище до услугата „Защитено жилище“, в която има 24-часово присъствие на персонал, гарантира оказването на спешна подкрепа, при необходимост.</p>
ХРАНА	Храната се приготвя от ползвателите. Ползвателите получават подкрепа при избора на дневно меню и управление на средствата си за храна.

<p>МАТЕРИАЛНА БАЗА</p>	<p>Местоположението на Наблюдаваното жилище е в близост до услугата "Защитено жилище". Материалната база отговаря на изискванията за достъпност, препоръчително пространство, функционалност на помещенията, както и за безопасни и здравословни условия за живот.</p> <p>Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:</p> <p>лично пространство за всеки потребител; място за общи занимания и срещи.</p> <p>При планиране на материалната база за Наблюдавано жилище следва да бъдат съобразени следните параметри на помещенията:</p> <table border="1" data-bbox="517 551 1321 945"> <thead> <tr> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>РАЗМЕР НА ПОМЕЩЕНИЕТО ЗА 1 ЛИЦЕ В М²</th> <th>ЗА ЛИЦА СЪС ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Спалня</td> <td>9 м²</td> <td>12 м²</td> </tr> <tr> <td>Трапезария и дневна</td> <td>7,5 м²</td> <td>10 м²</td> </tr> <tr> <td>Кухня</td> <td>2 м²</td> <td>4,5 м²</td> </tr> <tr> <td>Баня</td> <td>1,5 м²</td> <td>4 м²</td> </tr> <tr> <td>Пространство между помещенията</td> <td>-</td> <td>4 м²</td> </tr> <tr> <td>Килер/склад</td> <td>2 м²</td> <td>3,5 м²</td> </tr> </tbody> </table> <p>За целите на Наблюдаваното жилище могат да се ползват стандартни жилища.</p> <p>Наблюдаваното жилище се изгражда в леснодостъпен район с жилищни сгради, с добра инфраструктура и комуникация. Мястото осигурява участие в живота на общността и е в близост до медицинска помощ, образователни центрове и центрове за заетост, магазини, обществени сгради, както и до други социални услуги. Наблюдаваното жилище може да бъде поместено в обикновена къща.</p> <p>Материалната база отговаря на минималните изисквания за безопасни и здравословни условия на живот.</p>	ПОМЕЩЕНИЕ	РАЗМЕР НА ПОМЕЩЕНИЕТО ЗА 1 ЛИЦЕ В М ²	ЗА ЛИЦА СЪС ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ	Спалня	9 м ²	12 м ²	Трапезария и дневна	7,5 м ²	10 м ²	Кухня	2 м ²	4,5 м ²	Баня	1,5 м ²	4 м ²	Пространство между помещенията	-	4 м ²	Килер/склад	2 м ²	3,5 м ²
ПОМЕЩЕНИЕ	РАЗМЕР НА ПОМЕЩЕНИЕТО ЗА 1 ЛИЦЕ В М ²	ЗА ЛИЦА СЪС ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ																				
Спалня	9 м ²	12 м ²																				
Трапезария и дневна	7,5 м ²	10 м ²																				
Кухня	2 м ²	4,5 м ²																				
Баня	1,5 м ²	4 м ²																				
Пространство между помещенията	-	4 м ²																				
Килер/склад	2 м ²	3,5 м ²																				
<p>ФИНАНСИРАНЕ</p>	<p>Наблюдаваното жилище е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането на услугата се осъществява на база финансов стандарт за 24 часа, като включва разходи за персонал, консумативи, храна, поддръжка, режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.</p>																					

3.3. СОЦИАЛЕН АСИСТЕНТ

ЦЕЛ	Социалният асистент оказва подкрепа за преодоляване на ограниченията, които потребителят среща в ежедневието в дома си и в контактите си с външната среда.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни лица с лека или умерена степен на умствено изоставане.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Социален асистент“ е част от групата социални услуги в общността, предоставяни в домашна среда. Ползвателите на тази услуга живеят самостоятелно в собствено или наето жилище и ползват почасова професионална подкрепа от социален асистент.</p> <p>Услугата се ползва от лица с интелектуални затруднения, които имат достатъчно умения за самостоятелност в обслужването си и в организацията на ежедневието си. Ползвателите могат да отговорят за повечето от решенията си сами.</p> <p>Социалният асистент оказва подкрепа на ползвателя съобразно специфичните му потребности и индивидуалния план за грижа. Подкрепата е насочена към развитие и поддържане на уменията за самостоятелност и активен живот в общността посредством организиране на дневния режим, финансите, ежедневната заетост, свободното време, общуването и социалната интеграция.</p>
ПЕРСОНАЛ	Услугата се предоставя почасово от социален асистент. Броят на часовете професионална подкрепа се определя от степента на независимост и от индивидуалните потребности на ползвателя.
ХРАНА	Ползвателите сами организират храненето си.
МАТЕРИАЛНА БАЗА	Ползвателите живеят в собствено или наето жилище.
ФИНАНСИРАНЕ	Финансирането се осъществява на база финансов стандарт на час и включва разходите за оказваната подкрепа и административните разходи. Ползвателите сами покриват разходите си за живот, храна и др.

3.4. КРАТКОСРОЧНО НАСТАНЯВАНЕ ЗА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

КРАТКО ОПИСАНИЕ	Услугата „Краткосрочно настаняване за лица с интелектуални затруднения“ е социална услуга, която предоставя временно настаняване и подкрепа за самостоятелен живот на лица с интелектуални затруднения.												
ЦЕЛ	Да оказва подкрепа на лица с интелектуални затруднения и техните семейства, като предоставя условия за временно настаняване до 4 седмици.												
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни с лека, умерена, тежка или дълбока умствена изостаналост.												
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Краткосрочно настаняване за лица с интелектуални затруднения“ е част от групата социални услуги в общността за настаняване и подкрепа за самостоятелен живот. В услугата лицата с интелектуални затруднения живеят в защитена среда за кратък период от време, съобразно с нуждите на лицето с интелектуални затруднения и семейството му. Престоят може да е през работната седмица или през почивните дни и празниците. Едно лице може да ползва услугата с обща продължителност до четири седмици в рамките на календарната година. Услугата може да се предоставя като подготвителен етап за дългосрочно настаняване на лицето с интелектуални затруднения. В този случай услугата включва: водене на досие, оценка на потребностите, проследяване на резултатите в рамките на услугата и препоръки за последваща грижа.</p> <p>Водещите принципи на услугата са: подкрепяща среда, лично пространство, място за общуване, самостоятелност в ежедневието и домакинството, активен живот в общността.</p> <p>Услугата разполага със стаи за ползвателите (самостоятелни или за двама души), санитарни помещения, всекидневни помещения за групови занимания, кухня и трапезария за хранене.</p> <p>През време на престоя си в услугата ползвателите са включени в дейности, съобразени с възрастта и възможностите им, по предварително изготвена програма.</p> <p>При условие, че услугата се предоставя самостоятелно, капацитетът ѝ е 12 човека. Може да се предоставя заедно с услугата “Защитено жилище”, като за краткосрочно настаняване се ползват помещенията на Защитеното жилище. В този случай капацитетът зависи от свободния капацитет на Защитеното жилище и грижите за ползвателите се поемат от неговия персонал.</p>												
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата работи на смени, съгласно предварително изработен график. Графикът осигурява 24-часова грижа и обслужване, като за планирането на смените и часовете се отчита различната степен на натоварване в денонощието.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигуряват:</p> <ul style="list-style-type: none"> качествена професионална грижа за ползвателите, насочена към задоволяване на ежедневните им потребности, психологическа подкрепа и подкрепа за социалната им интеграция; оптимална грижа съобразно с броя и спецификата на уврежданията на потребителите; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата. <p>Минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител за отделните длъжности на персонала е:</p> <p>Услугата се предоставя гъвкаво, като минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител е:</p> <table border="0" data-bbox="387 1809 798 1993"> <tr> <td>Ключов социален работник:</td> <td>1:6</td> </tr> <tr> <td>Помощник-социален работник:</td> <td>1:6</td> </tr> <tr> <td>Психолог:</td> <td>1:24</td> </tr> <tr> <td>Ръководител екип:</td> <td>1:16</td> </tr> <tr> <td>Техническа поддръжка/шофьор:</td> <td>1:8</td> </tr> <tr> <td>Готвач:</td> <td>1:16</td> </tr> </table> <p>Услугата може да бъде предоставяна от екипа на “Защитено жилище за лица с интелектуални затруднения”.</p>	Ключов социален работник:	1:6	Помощник-социален работник:	1:6	Психолог:	1:24	Ръководител екип:	1:16	Техническа поддръжка/шофьор:	1:8	Готвач:	1:16
Ключов социален работник:	1:6												
Помощник-социален работник:	1:6												
Психолог:	1:24												
Ръководител екип:	1:16												
Техническа поддръжка/шофьор:	1:8												
Готвач:	1:16												

ХРАНА	Храната се приготвя от готвач с участието на ползвателите съобразно индивидуалните им възможности.																																																
МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Материалната база, в която се предоставя услугата "Краткосрочно настаняване", се изгражда с минимален капацитет 12 лица, като необходимата площ възлиза на 663 кв. м (с 348 кв.м допълнителна площ при наличие на деца със затруднена мобилност).</p> <p>Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са осигуряване на:</p> <p>лично пространство за всеки потребител;</p> <p>място за общи занимания и срещи.</p> <p>Краткосрочното настаняване се осъществява в материална база, която отговаря на изискванията за достъпност, пространство, функционалност на помещенията, безопасни и здравословни условия на живот. Услугата може да се осъществява и в рамките на сградата на Защитеното жилище.</p> <table border="1" data-bbox="501 663 1329 1236"> <thead> <tr> <th></th> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ</th> <th>ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Спалня</td> <td>9 м²</td> <td>4 м²</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Трапезария</td> <td>7 м²</td> <td>4 м²</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кухня</td> <td>2 м²</td> <td>3 м²</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Баня/ санитарно помещение</td> <td>1,5 м²</td> <td>2,5 м²</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Всекидневна</td> <td>4 м²</td> <td>2,5 м²</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Складово помещение</td> <td>2 м²</td> <td>2,5 м²</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Външно складово помещение</td> <td>3 м²</td> <td>1,5 м²</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>Пералня</td> <td>1,5 м²</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>Стая за дежурен възпитател</td> <td>3 м² (общо)</td> <td>3 м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>Тераса</td> <td>5 м²</td> <td>3 м²</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>Градина</td> <td>9 м²</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Жилището за краткосрочно настаняване се изгражда в леснодостъпен район с жилищни сгради, с добра инфраструктура и комуникация. Мястото осигурява участие в живота на общността и е в близост до медицинска помощ, образователни центрове и центрове за заетост, магазини, обществени сгради, както и до други социални услуги.</p> <p>Материалната база отговаря на минималните изисквания за безопасни и здравословни условия на живот.</p> <p>Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за живеещите (автобус, микробус) в близост до входа жилището, с оглед на безопасността на ползвателите.</p>		ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ	1	Спалня	9 м ²	4 м ²	2	Трапезария	7 м ²	4 м ²	3	Кухня	2 м ²	3 м ²	4	Баня/ санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²	5	Всекидневна	4 м ²	2,5 м ²	6	Складово помещение	2 м ²	2,5 м ²	7	Външно складово помещение	3 м ²	1,5 м ²	8	Пералня	1,5 м ²	0	9	Стая за дежурен възпитател	3 м ² (общо)	3 м ² (общо)	10	Тераса	5 м ²	3 м ²	11	Градина	9 м ²	0
	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ																																														
1	Спалня	9 м ²	4 м ²																																														
2	Трапезария	7 м ²	4 м ²																																														
3	Кухня	2 м ²	3 м ²																																														
4	Баня/ санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²																																														
5	Всекидневна	4 м ²	2,5 м ²																																														
6	Складово помещение	2 м ²	2,5 м ²																																														
7	Външно складово помещение	3 м ²	1,5 м ²																																														
8	Пералня	1,5 м ²	0																																														
9	Стая за дежурен възпитател	3 м ² (общо)	3 м ² (общо)																																														
10	Тераса	5 м ²	3 м ²																																														
11	Градина	9 м ²	0																																														
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Краткосрочно настаняване за лица с интелектуални затруднения“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за 24-часов период. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.</p>																																																

4.1. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ВЪЗРАСТНИ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Дневна грижа за възрастни“ е социална услуга, която предоставя смислени групови дейности и индивидуални консултации със специалисти за възрастни с умствена изостаналост.
ЦЕЛ	Целта на дневната грижа с дейности за развитие е да подпомогне ангажирането на хора с интелектуални затруднения със смислени групови дейности, които водят до поддържане и подобряване на техните умения в сигурна и подкрепяща среда.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни лица над 18 години с умерена, тежка и дълбока степен на умствена изостаналост.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Дневна грижа за възрастни“ е част от услугите за дневна грижа за възрастни. Тя предлага смислени групови дейности и индивидуални консултации със специалисти на възрастния и неговото семейство съобразно с индивидуалния му план.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: дейности в малка група, стимулиране на самостоятелността, подкрепа за индивидуално развитие, фокусиране върху индивидуалните интереси и възможности, индивидуална професионална подкрепа за възрастния и семейството му.</p> <p>Дневната грижа е предназначена за възрастни над 18 години, които не могат да работят в стандартна работна среда, в център за трудова заетост или в подкрепена заетост. Предлагат се занаятчийски, домакински, творчески, спортни и обучителни дейности. Възрастният и неговото семейство ползват и професионални консултации. Броят на лицата в група е осем.</p> <p>Лицата ползват услугата полудневно или целодневно всеки ден или няколко пъти в седмицата, в зависимост от индивидуалните си потребности. Участват в груповите дейности и при възможност изпълняват индивидуални задачи, при което получават подкрепа. Възрастен, който покаже интерес и развие умения за включване в трудови дейности или в дейности на център за заетост, получава подкрепа и наблюдение в процеса на интегриране в новата среда.</p> <p>Услугата се предоставя в Дневен център, който включва и други услуги за дневна грижа за възрастни (център за заетост или дневна грижа за лица с множествени увреждания). При организацията на услугата се отчитат възрастните особености на ползвателите (млади хора или лица в напреднала възраст). Възможно е и предоставянето на услугата като изнесена група на Дневен център в друго помещение или населено място.</p>
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата осигурява дейностите в рамките на деня.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява:</p> <ul style="list-style-type: none"> провеждането на ежедневните дейности; консултиране на груповата работа от специалисти; провеждане на индивидуални консултации от специалисти; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата. <p>Водеща роля има организаторът на дейностите, който е подпомаган от асистент.</p> <p>Минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител е:</p> <ul style="list-style-type: none"> Организатор на дейностите 1 : 8 Асистент 1 : 8 Двигателен рехабилитатор 1 : 36 Логопед 1 : 36 Психолог 1 : 36 Арт/музико терапевт 1 : 36 Ръководител екип 1 : 36

ХРАНА	<p>Полудневният престой включва закуска (супрешна или следобедна) и обяд. Храната се приготвя на място или се доставя. Храната е съобразена с диетата на ползвателите (ако има такава).</p>																																				
МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Дневна грижа за възрастни“ се предоставя с минимален капацитет от 12 места като самостоятелна услуга или филиал. Необходимата площ възлиза на 233 кв. м (с 167 кв.м допълнителна площ за лица със затруднена мобилност).</p> <p>Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са достъпност, безопасност и функционалност, които осигуряват:</p> <ul style="list-style-type: none"> пространство за разнообразни дейности; пространство за почивка; помещение за индивидуални консултации със специалисти. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="485 636 1345 1124"> <thead> <tr> <th></th> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ</th> <th>ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Пространство за дейности</td> <td>10 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Трапезария и стая за почивка</td> <td>5 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кухненски бокс</td> <td>2 м²</td> <td>3м²</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Баня/санитарно помещение</td> <td>1,5 м²</td> <td>2,5 м²</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Офис и зала за консултации</td> <td>4 м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Склад</td> <td>2 м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Зала за активни занимания</td> <td>15 м²</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>Паркинг</td> <td>5 м² (общо)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Помещенията, ползвани за „Дневна грижа за възрастни“ се изграждат в архитектурно достъпен жилищен район с добра инфраструктура и комуникации, в близост до други услуги. Материалната база трябва да е функционално организирана и пространството оформено по начин, който позволява провеждането на разнообразни дейности, като гарантира сигурност, уют, удобство и подкрепа за развитието. Предимство е възможността за разделяне на пространството на по-малки зони за занимания. Залата за активни занимания е част от общата материална база на дневния център.</p> <p>При възможност се предвижда градина или тераса.</p> <p>Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за ползвателите (автобус, микробус) в близост до входа на центъра, с оглед на безопасността на ползвателите.</p>		ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ	1	Пространство за дейности	10 м ²	4м ²	2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²	4м ²	3	Кухненски бокс	2 м ²	3м ²	4	Баня/санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²	5	Офис и зала за консултации	4 м ² (общо)	2,5м ² (общо)	6	Склад	2 м ² (общо)	2,5м ² (общо)	7	Зала за активни занимания	15 м ²		8	Паркинг	5 м ² (общо)	
	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ																																		
1	Пространство за дейности	10 м ²	4м ²																																		
2	Трапезария и стая за почивка	5 м ²	4м ²																																		
3	Кухненски бокс	2 м ²	3м ²																																		
4	Баня/санитарно помещение	1,5 м ²	2,5 м ²																																		
5	Офис и зала за консултации	4 м ² (общо)	2,5м ² (общо)																																		
6	Склад	2 м ² (общо)	2,5м ² (общо)																																		
7	Зала за активни занимания	15 м ²																																			
8	Паркинг	5 м ² (общо)																																			
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Дневна грижа за възрастни“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за половин ден. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.</p>																																				

4.2. ДНЕВНА ГРИЖА ЗА ВЪЗРАСТНИ С МНОЖЕСТВЕНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Дневна грижа за възрастни с множествени затруднения“ е социална услуга, която предоставя дневни групови занимания и индивидуални консултации със специалисти за възрастни с множествени затруднения.														
ЦЕЛ	Целта на дневната грижа за възрастни с множествени затруднения е да предостави защитена среда с условия за участие в смислени дневни занимания, които подобряват или поддържат умения им.														
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни лица над 18 години с тежка и дълбока умствена изостаналост.														
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Дневната грижа за възрастни с множествени затруднения“ е част от услугите за дневна грижа за възрастни. Услугата предлага смислени дневни дейности и индивидуални консултации със специалисти на възрастния и неговото семейство съобразно с индивидуалния му план.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: дейности в малка група, стимулиране на самостоятелността, подкрепа за индивидуално развитие, фокусиране върху индивидуалните интереси и възможности, индивидуална професионална подкрепа за възрастния и семейството му.</p> <p>Дневната грижа за възрастни с множествени затруднения е предназначена за възрастни над 18 години, които се нуждаят от по-интензивна грижа и които не могат да участват в трудови дейности в център за трудова заетост. Предлагат се занаятчийски занимания, както и домакински, творчески, спортни и обучителни дейности. Възрастният и неговото семейство ползват и професионални консултации. Броят на лицата в група е шест.</p> <p>Лицата ползват услугата полудневно или целодневно всеки ден или няколко пъти в седмицата, в зависимост от индивидуалните им потребности. Участват в груповите дейности и при възможност получават индивидуални задачи, при което получават подкрепа за тяхното изпълнение. Възрастен, който покаже интерес и развие умения за включване в трудови дейности или в дейности на център за заетост, получава подкрепа и наблюдение в процеса на интегриране в новата услуга.</p> <p>Услугата се предоставя в Дневен център, който включва и други услуги за дневна грижа за възрастни (център за заетост, дневен център за възрастни). При организацията на услугата се отчитат възрастовите особености на ползвателите (млади хора или лица в напреднала възраст). Възможно е и предоставянето на услугата като изнесена група на Дневен център в друго помещение или населено място.</p>														
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата осигурява дейностите в рамките на деня.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява:</p> <ul style="list-style-type: none"> провеждане на ежедневните дейности; консултиране на груповата работа от специалисти; провеждане на индивидуални консултации от специалисти; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата. <p>Водеща роля има организаторът на дейностите, който е подпомаган от асистент.</p> <p>Минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител е:</p> <table data-bbox="395 1720 810 1933"> <tr> <td>Организатор на дейностите</td> <td>1 : 6</td> </tr> <tr> <td>Асистент</td> <td>1 : 6</td> </tr> <tr> <td>Двигателна рехабилитация</td> <td>1 : 18</td> </tr> <tr> <td>Логопед</td> <td>1 : 18</td> </tr> <tr> <td>Психолог</td> <td>1 : 36</td> </tr> <tr> <td>Арт/музико терапевт</td> <td>1 : 18</td> </tr> <tr> <td>Ръководител екип</td> <td>1 : 36</td> </tr> </table>	Организатор на дейностите	1 : 6	Асистент	1 : 6	Двигателна рехабилитация	1 : 18	Логопед	1 : 18	Психолог	1 : 36	Арт/музико терапевт	1 : 18	Ръководител екип	1 : 36
Организатор на дейностите	1 : 6														
Асистент	1 : 6														
Двигателна рехабилитация	1 : 18														
Логопед	1 : 18														
Психолог	1 : 36														
Арт/музико терапевт	1 : 18														
Ръководител екип	1 : 36														

ХРАНА	Полудневният престой включва закуска (супрешна или следобедна) обяд. Храната се приготвя на място или се доставя. Храната е съобразена с диетата на ползвателите (ако има такава).																											
МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Дневна грижа за възрастни с множествени увреждания“ се предоставя като самостоятелна услуга с минимален капацитет от 18 места. Необходимата площ възлиза на 592 кв. м за лица със затруднена мобилност. При предоставянето на услугата като филиал минималният капацитет е 12 места.</p> <p>Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са достъпност, безопасност и функционалност, които осигуряват:</p> <ul style="list-style-type: none"> пространство за разнообразни дейности; пространство за почивка; помещение за индивидуални консултации със специалисти. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="539 748 1289 1211"> <thead> <tr> <th></th> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>РАЗМЕРИ НА ПОМЕЩЕНИЕТО В КВ. М ЗА КАПАЦИТЕТ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Пространство за дейности</td> <td>14 м²</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Трапезария и стая за почивка</td> <td>7 м²</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кухненски бокс</td> <td>5 м²</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Баня/санитарно помещение</td> <td>4 м²</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Офис и зала за консултации</td> <td>6,5 м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Склад</td> <td>4,5 м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Зала за активни занимания</td> <td>15 м²</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>Паркинг</td> <td>5 м² (общо)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Помещенията, ползвани за „Дневна грижа за възрастни с множествени затруднения“ се изграждат в архитектурно достъпен жилищен район с добра инфраструктура и комуникации, в близост до други услуги. Материалната база е функционално организирана, а пространството е оформено по начин, който позволява провеждането на разнообразни дейности, като гарантира сигурност, уют, удобство и подкрепа за развитието. Предимство е възможността за разделяне на пространството на по-малки зони за занимания. Залата за активни занимания е част от общата материална база на Дневния център. При възможност се предвижда градина или тераса.</p> <p>Необходимо е място за паркиране на транспортно средство за ползвателите (автобус, микробус) в близост до входа на центъра, с оглед на безопасността на ползвателите.</p>		ПОМЕЩЕНИЕ	РАЗМЕРИ НА ПОМЕЩЕНИЕТО В КВ. М ЗА КАПАЦИТЕТ	1	Пространство за дейности	14 м ²	2	Трапезария и стая за почивка	7 м ²	3	Кухненски бокс	5 м ²	4	Баня/санитарно помещение	4 м ²	5	Офис и зала за консултации	6,5 м ² (общо)	6	Склад	4,5 м ² (общо)	7	Зала за активни занимания	15 м ²	8	Паркинг	5 м ² (общо)
	ПОМЕЩЕНИЕ	РАЗМЕРИ НА ПОМЕЩЕНИЕТО В КВ. М ЗА КАПАЦИТЕТ																										
1	Пространство за дейности	14 м ²																										
2	Трапезария и стая за почивка	7 м ²																										
3	Кухненски бокс	5 м ²																										
4	Баня/санитарно помещение	4 м ²																										
5	Офис и зала за консултации	6,5 м ² (общо)																										
6	Склад	4,5 м ² (общо)																										
7	Зала за активни занимания	15 м ²																										
8	Паркинг	5 м ² (общо)																										
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Дневна грижа за възрастни с множествени затруднения“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за половин ден. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.</p>																											

4.3. ЦЕНТЪР ЗА ЗАЕТОСТ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Център за заетост“ е социална услуга, която предоставя трудови дейности с различна специфика, адаптирани за възрастни с умствена изостаналост.										
ЦЕЛ	Целта на Центъра за заетост е да подпомогне трудова заетост на възрастни с умствена изостаналост, като организира защитена и адаптирана трудова среда.										
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни с лека, умерена и, понякога, тежка степен на умствена изостаналост. Възможно е услугата да се предоставя и на младежи между 15 и 18 години, завършили основна степен на образование.										
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Център за заетост“ е част от услугите за дневна грижа за възрастни. Услугата предлага трудова дейност в адаптирана среда и при адаптиран процес на работа. Участието в трудовете дейности е съобразно с индивидуалния план на лицето.</p> <p>Ключови принципи на услугата са: структурирана и безопасна среда; реална трудова обстановка и условия; специфика на функционирането според вида на трудова дейност; развитие и усъвършенстване на трудови умения; професионална подкрепа и учене чрез практика; ориентация към процеса, а не към резултата.</p> <p>Дневната грижа в Центъра за заетост е предназначена основно за възрастни над 18 години, които не могат да работят в стандартна работна среда или подкрепена заетост. Организацията на центъра се определя от спецификата на труда, който се полага в него. Дейността има ясна процесна ориентация – насочена към процеса на работа и взаимодействието в него, а не към производителността и качеството на крайните продукти. Ползвателите изработват продукти, но към тях не се прилагат продуктови или трудови стандарти. Стандартите за продуктивност и качество се разработват съобразно с индивидуалните възможности на работещите. Работещите не получават трудово възнаграждение. При реализиране на приходи, те се реинвестират в дейността. Групата е с оптимален брой 12 лица, като реалният брой зависи от характера на трудова дейност.</p> <p>Лицата ползват услугата полудневно или целодневно всеки ден или няколко пъти в седмицата в зависимост от индивидуалните си потребности. Учасстват в трудова дейност, като получават професионална подкрепа за изпълнението на задачите си и за развитието и поддържането на работните умения и социалните контакти. Изграждането на приятелски отношения и чувство за принадлежност се подпомага и стимулира. Възрастни, които покаже интерес и развие умения за работа на приспособено работно място или при подкрепена заетост, получава подкрепа и наблюдение в процеса на интегриране в новата среда.</p> <p>Услугата се предоставя в Дневен център, който включва и други услуги за дневна грижа за възрастни (дневна грижа за възрастни, дневна грижа за лица с множествени увреждания) или в отделни помещения, в близост или част от производствена или промишлена среда. При организацията на предоставянето се отчитат характерът на трудова дейност и възможностите за взаимодействие с общността. Възможно е и предоставянето на услугата като изнесена група на Център по заетост в друго помещение или населено място.</p>										
ПЕРСОНАЛ	<p>Персоналът на услугата осигурява дейностите в рамките на деня.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигуряват: подкрепа при реализирането на трудова дейност; професионална подкрепа за екипа по трудова дейност; подкрепа за изграждане на умения и социални взаимоотношения; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата.</p> <p>Водеща роля при предоставянето на услугата има трудовият наблюдател.</p> <p>Минималният стандарт за съотношение на персонал/потребител е:</p> <table data-bbox="395 1899 742 2049"> <tr> <td>Трудов наблюдател</td> <td>1 : 12</td> </tr> <tr> <td>Асистент</td> <td>1 : 18</td> </tr> <tr> <td>Психолог</td> <td>1 : 72</td> </tr> <tr> <td>Експерт по заетостта</td> <td>1 : 72</td> </tr> <tr> <td>Ръководител на екипа</td> <td>1 : 72</td> </tr> </table>	Трудов наблюдател	1 : 12	Асистент	1 : 18	Психолог	1 : 72	Експерт по заетостта	1 : 72	Ръководител на екипа	1 : 72
Трудов наблюдател	1 : 12										
Асистент	1 : 18										
Психолог	1 : 72										
Експерт по заетостта	1 : 72										
Ръководител на екипа	1 : 72										

ХРАНА	<p>Полудневният престой включва обяд. Храната се приготвя на място или се доставя. Тя е съобразена с диетата на ползвателите (ако има такава).</p>																																
МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Център за заетост“ се предоставя с минимален капацитет от 12 места, като самостоятелна услуга. Необходимата площ възлиза на 186 кв. м (с 194,5 кв.м допълнителна площ за лица със затруднена мобилност). Когато се предоставя в комбинация с друга услуга или стопанска единица, минималният капацитет е 8.</p> <p>Водещи принципи при изграждане и организиране на материалната база на услугата са достъпност, безопасност и функционалност, които осигуряват:</p> <ul style="list-style-type: none"> трудова атмосфера; пространство за оборудването и извършването на трудовата дейност; пространство за почивка. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="467 719 1362 1160"> <thead> <tr> <th></th> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ</th> <th>ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Пространство за дейности</td> <td>8 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Трапезария и стая за почивка</td> <td>2 м²</td> <td>4м²</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кухненски бокс</td> <td>0,8 м²</td> <td>3м²</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Баня/санитарно помещение</td> <td>0,4 м²</td> <td>2,5 м²</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Офис и място за консултации</td> <td>4м² (общо)</td> <td>2,5м² (общо)</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>Складово помещение</td> <td>2 м²</td> <td>2,5м²</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>Паркинг</td> <td>2 м²</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Помещенията, ползвани за „Център за заетост“, се изграждат в район с добра инфраструктура и комуникации, в близост до други услуги, съобразено с характера на трудовата дейност. Материалната база трябва да е функционално организирана, а пространството - оформено по начин, който позволява провеждането на разнообразни дейности, като гарантира сигурност, уют, удобство и подкрепа за развитието.</p> <p>При възможност, Центърът за заетост разполага с градина или тераса.</p> <p>Необходимо е да се предвиди място за паркиране на транспортно средство за ползвателите (автобус, микробус) в близост до входа на центъра, с което се осигурява безопасността им.</p> <p>Когато характерът на трудовата дейност изисква допълнително пространство, то се финансира с допълнителни средства.</p> <p>Инвестициите в разширението се финансират от приходите от трудовата дейност.</p>		ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ	1	Пространство за дейности	8 м ²	4м ²	2	Трапезария и стая за почивка	2 м ²	4м ²	3	Кухненски бокс	0,8 м ²	3м ²	4	Баня/санитарно помещение	0,4 м ²	2,5 м ²	5	Офис и място за консултации	4м ² (общо)	2,5м ² (общо)	6	Складово помещение	2 м ²	2,5м ²	7	Паркинг	2 м ²	
	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ.М НА ПОТРЕБИТЕЛ	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ПРИ ЗАТРУДНЕНА МОБИЛНОСТ																														
1	Пространство за дейности	8 м ²	4м ²																														
2	Трапезария и стая за почивка	2 м ²	4м ²																														
3	Кухненски бокс	0,8 м ²	3м ²																														
4	Баня/санитарно помещение	0,4 м ²	2,5 м ²																														
5	Офис и място за консултации	4м ² (общо)	2,5м ² (общо)																														
6	Складово помещение	2 м ²	2,5м ²																														
7	Паркинг	2 м ²																															
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Център за заетост“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за половин ден. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, материални активи, разходи за храна, консумативи и режийни разходи, административни и други (например капиталови и инвестиционни) разходи.</p> <p>Ползвателите на центъра не са платени за труда, който полагат. Реализираните приходи се инвестират в дейността. Разширението и Оборудването се финансира с постъпленията от трудовата дейност.</p>																																

4.4. ПОДКРЕПЕНА ЗАЕТОСТ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Подкрепена заетост“ е социална услуга, която оказва подкрепа за интегрирането на възрастни с умствена изостаналост в стандартна работна среда.
ЦЕЛ	Целта на Подкрепената заетост е да подпомогне трудовата заетост на възрастни с интелектуални затруднения в стандартна работна среда, осигурявайки оптимален баланс между възможностите им и изискванията на работното място.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни лица над 18 години с лека или умерена умствена изостаналост.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Подкрепена заетост“ е част от услугите за дневна грижа за възрастни. Услугата предлага наблюдение и подкрепа за възрастния с интелектуални затруднения в неговата работа във фирма, организация или публична институция.</p> <p>Водещите принципи на услугата са: стандартна трудова обстановка и условия; приспособяване към работното място и трудовите задачи; ежедневна подкрепа на работното място (от колега); професионална подкрепа; развитие и усъвършенстване на трудови умения; гъвкавост и адаптивност.</p> <p>Подкрепената заетост е предназначена за лица над 18 години, които имат желание и умения да извършват трудова дейност при стандартни условия, като същевременно имат нужда от подкрепа и напътствия за намиране на работа и в процеса на извършването ѝ. Работещите могат да получават трудово възнаграждение съобразно с производителността си. Предоставянето на услугата се осъществява в стандартната работна среда, където е интегрирано лицето. Дейността включва разпознаване на трудовите условия и задачи, подкрепа за привикване и справяне с тях, изграждане на приемаща среда на работното място, осигуряване на колега наблюдател, текуща подкрепа, подкрепа при кризи и оценка на представянето.</p> <p>Лицето полага труд, според възможностите си, полудневно или целодневно всеки ден или няколко пъти в седмицата, като разчита на интензивна подкрепа от страна на трудов посредник на всички етапи от трудовата дейност. Изпълнява стандартни трудови задачи, без да ползва специализирана подкрепа за изпълнението им. Възрастен, който покаже интерес и развие умения за преминаване към стандартни трудови отношения, получава подкрепа и наблюдение в процеса на интегриране в новата среда.</p>
ПЕРСОНАЛ	Трудов посредник, специализиран в работа с хора с интелектуални затруднения.
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Подкрепена заетост“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен на един астрономически час.</p>

4.5. ОБУЧЕНИЕ В ТРУДОВИ УМЕНИЯ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Обучение в трудови умения“ е социална услуга, която предоставя обучение в трудови умения на лица с умствена изостаналост.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Обучение в трудови умения“ е да формира умения, които да позволят на обучаващите се самостоятелно да произвежда продукт или части от продукт, както и умения за справяне със специфични трудови ситуации.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Възрастни лица над 18 години с лека и умерена умствена изостаналост. Услугата може да се ползва и от младежи между 15 и 18 години с лека и умерена умствена изостаналост, завършили основно образование
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Обучение в трудови умения“ е част от услугите за дневна грижа за възрастни. Услугата предлага обучение на лица с интелектуални затруднения в специфични умения за труд.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: повишаване на уменията за трудова дейност; развитие и усъвършенстване на специфични трудови умения; усъвършенстване на социалните умения.</p> <p>Обучението в трудови умения е предназначено за възрастни над 18 години, но може да включи и младежи между 15 и 18 години, които имат желание да участват в трудова дейност в център за заетост или в подкрепена заетост. Обучението се провежда от квалифициран специалист в съответната област в безопасна среда на работно място, в работно или извънработно време. Съдържанието на обучението се определя от целите, залегнали в индивидуалния план за грижа на потребителя.</p> <p>Участникът в обучението в трудови умения придобива специфични умения за конкретния вид труд и способност за справяне със специфични трудови ситуации – комуникация с колеги, ръководител и др.</p>
ПЕРСОНАЛ	Специалист в определената област с квалификация в обучението на възрастни.
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Обучение в трудови умения“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен на един астрономически час.</p>

5.1.1. РАННА ДИАГНОСТИКА

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Ранна диагностика“ е социална услуга, която предоставя възможност за ранно разпознаване на отклонения в развитието на малки деца и която насочва към необходимите действия за ранна интервенция.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Ранна диагностика“ е да осигури възможно най-ранно разпознаване на забавяне в развитието или увреждане и да даде насоки за провеждане на интервенция.
ЦЕЛОВА ГРУПА	Деца на възраст от 0 до 7 години с увреждания или съмнения за изоставане в развитието.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Ранна диагностика“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага експертна консултация от мултидисциплинарен екип за разпознаване и диагностициране на забавяне в развитието или увреждане на бебета и малки деца и назначаване на дейности за ранна интервенция.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: ранно възрастово разпознаване на наличен проблем; фокусиране върху развитието; мултидисциплинарност; улесняване на детето и неговото семейство в ползването на услугата; кратък период за диагностика и изготвяне на становище.</p> <p>Ранната диагностика е предназначена за деца от 0 до 7 години, при които има съмнение за изоставане в развитието или наличие на увреждане. Услугата се предоставя от мултидисциплинарен екип на общинско или областно ниво, за да бъде идентифицирано потенциално увреждане или забавяне в развитието на малкото дете и възможно най-рано да се пристъпи към терапия и действия, които да спомогнат за неговото преодоляване или компенсирание.</p> <p>Съдържателно услуга се състои в наблюдение на проявените от детето затруднения и в изготвяне на заключение с назначение на последваща ранна терапия. Достъпът до услугата е максимално улеснен чрез другите услуги в общността – родилен дом и болнично заведение, общопрактикуващ лекар, ясла, детска градина и др. Достъпът до услугата е освободен от формални изисквания.</p> <p>След установяване на първоначална връзка за ранна диагностика семейството на детето поддържа контакт със социален работник, който води случая. След запознаване със случая социалният работник събира допълнителна информация (личен медицински картон, становища или експертизи) и при необходимост подпомага провеждането на допълнителни проучвания и наблюдения. След събиране на необходимата информация случаят се разглежда от мултидисциплинарен екип по ранна диагностика, който изготвя оценка на състоянието. Екипът дава насока за необходимите действия за ранна интервенция или дневна грижа (дневна грижа за деца от 0 до 3 години или дневна грижа за деца с множествени увреждания) за изготвяне на първоначален индивидуален план. Срокът за провеждане на ранната диагностика е между 6 и 8 седмици. След приключване на ранната диагностика мултидисциплинарният екип може да консултира процеса на ранна интервенция.</p> <p>Услугата се предоставя по местоживеене на детето, като мултидисциплинарният екип се събира в помещение на някоя от социалните или общинските услуги в населеното място, до която има лесен достъп. При организацията на услугата се отчитат транспортната инфраструктура на общината или областта и възможността за максимално улесняване на семейството на детето.</p>

<p>ПЕРСОНАЛ</p>	<p>Персоналът на услугата осъществява процеса на ранна диагностика.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява: улеснен първоначален контакт и достъп до услугата; водене на случай в процеса на ранна диагностика; проучване на случая и събиране на информация; поставяне на заключение от мултидисциплинарния екип; ефективно и гъвкаво финансово реализиране на услугата.</p> <p>Персоналът включва: - координатор по ранна диагностика (с постоянна заетост към услугата); - мултидисциплинарен екип по ранна диагностика (сформира се при наличие на случай за разглеждане).</p> <p>Мултидисциплинарният екип по ранна диагностика има постоянен състав, който включва: педиатър; рехабилитатор; психолог; специален педагог; логопед; социален работник.</p> <p>При необходимост могат да бъдат привлечени психиатър, невролог или други тесни специалисти.</p> <p>Услугата се ръководи от организация-гоставчик на социални услуги в общината.</p>				
<p>МАТЕРИАЛНА БАЗА</p>	<p>Услугата „Ранна диагностика“ се предоставя предимно по местоживее на детето. За нейното предоставяне е необходим офис за първоначален контакт със семействата и координация на специалистите от мултидисциплинарния екип.</p> <p>Водещи принципи при организиране на материалната база на услугата са: фиксирано място за осъществяване на първоначален контакт; близост до услуги в общността; условия за провеждане на срещите на мултидисциплинарния екип.</p> <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="624 1267 1209 1384"> <thead> <tr> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ. М</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>10 m²</td> </tr> </tbody> </table> <p>Помещенията за услугата „Ранна диагностика“ трябва да са леснодостъпни, разположени в централната част на населеното място, в близост до здравни или образователни услуги и общински служби.</p>	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М	Офис и помещение за консултации	10 m ²
ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М				
Офис и помещение за консултации	10 m ²				
<p>ФИНАНСИРАНЕ</p>	<p>Услугата „Ранна диагностика“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за астрономически час. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, транспорт, консумативи и режийни разходи, административни разходи и др.</p>				

5.1.2. РАННА ИНТЕРВЕНЦИЯ ЗА ДЕЦА ОТ 0 ДО 7 ГОДИНИ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Ранна интервенция за деца от 0 до 7 години“ е социална услуга, която предоставя терапия и професионални консултации на деца, при които е констатирано изоставане в развитието, и на техните семейства.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Ранна интервенция“ е да предостави подкрепа за преодоляване на изоставането в развитието на дете във възможно най-ранна възраст и да окаже подкрепа на семейството в грижите за него.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца на възраст от 0 до 7 години с констатирано изоставане в развитието.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Ранна интервенция“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага интензивна краткосрочна терапевтична работа с детето и специализирани консултации със семейството му, съгласувани с насоките на мултидисциплинарния екип за ранна диагностика.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: навременна и индивидуално ориентирана интервенция по отношение на констатираните отклонения; мултидисциплинарен подход; интензивна терапия; фокусиране върху развитието; съобразяване със способностите на детето и капацитета на семейството; подкрепа за семейството.</p> <p>Ранната интервенция е предназначена за деца в ранна възраст, при които е налице изоставане в развитието. Стимулират се моториката, сетивата, ориентацията, комуникацията, познавателните способности и социалните умения на детето, така че да се преодолее или компенсират изоставането още при първите сигнали за проявяването му.</p> <p>Услугата предлага и професионална работа със семейството, на което се оказва психологическа, социална и друга консултантска подкрепа за справяне със стреса и развиване на умения за грижа за детето и подпомагане на развитието му. Провеждането на интензивна терапия за деца, при които няма обективна причина за изоставане в развитието, води до преодоляване на проблема за срок от 6 седмици максимално до 6 месеца. Деца, при които проблемът продължава и след този срок, се насочват за по-сериозно наблюдение и диагностика и за ползване на услугите за дневна грижа за деца.</p> <p>Удълженият период (след 6–8 седмици) на предоставяне на услугата включва и дейности по наблюдение за по-точно определяне на естеството на проблема и насочване към адекватна дългосрочна терапия.</p> <p>В резултат на насоките за ползване на услугата „Ранна интервенция“, случаят се поема от социален работник (водещ случай). Екипът за ранна интервенция и семейството изготвят индивидуален план. Екипът работи с детето целенасочено за преодоляване на констатираното отклонение и свързаната с него социална неадаптивност съобразно с индивидуалния план.</p> <p>Срокът за провеждане на дейностите за ранна интервенция е между 6 и 8 седмици. След изтичане на периода се провежда оценка на индивидуалния план и напредъка. В резултат на оценката и при необходимост от продължаваща специализирана работа в подкрепа на развитието на детето то се насочва към ползване на услуги за дневна грижа.</p> <p>Семействата и децата ползват услугата в домашна среда, като при необходимост посещават специализиран офис за консултация или зала за двигателна активност в Дневен център или в други приспособени за целта помещения.</p>

<p>ПЕРСОНАЛ</p>	<p>Персоналът на услугата осъществява процеса на ранна интервенция.</p> <p>Профилът и числеността на персонала осигурява: водене на случай в процеса на ранна интервенция; мултидисциплинарна терапевтична работа с детето; професионална подкрепа за семейството; ефективно и гъвкаво финансово реализиране на услугата.</p> <p>Персоналът включва: социален работник, водещ случай (с постоянна заетост към услугата); мултидисциплинарен екип за ранна интервенция (сформира се при наличие на случай за интервенция). Мултидисциплинарният екип за ранна интервенция има постоянен състав, който включва: специален педагог; рехабилитатор; психолог; логопед; педиатър; социален работник.</p> <p>При необходимост могат да бъдат привлечени психиатър, невролог или други тесни специалисти.</p> <p>Мултидисциплинарният екип не е на постоянна заетост към услугата, той се сформира от социалния работник около всеки случай.</p>				
<p>МАТЕРИАЛНА БАЗА</p>	<p>Услугата „Ранна интервенция“ се предоставя предимно в домашна среда по местоживее на детето. За нейното предоставяне е необходим офис за координация и при необходимост - специализирани консултации.</p> <p>Водещи принципи за организиране на материалната база на услугата са: подкрепа за детето и семейството в домашна среда; условия за координация на процеса; условия за провеждане на срещите на мултидисциплинарния екип и поддържане на архив; ползване на специализирани помещения и оборудване, при необходимост.</p> <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="628 1301 1214 1415"> <thead> <tr> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ. М</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>10 m²</td> </tr> </tbody> </table> <p>При необходимост от специализирани помещения за ранна интервенция се ползват помещения на Дневния център или други социални услуги в населеното място по местоживее на детето.</p>	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М	Офис и помещение за консултации	10 m ²
ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М				
Офис и помещение за консултации	10 m ²				
<p>ФИНАНСИРАНЕ</p>	<p>Услугата „Ранна диагностика“ е социална услуга делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, изчислен за астрономически час. Разходите за издръжка на услугата включват: персонал, транспорт, консумативи и режийни разходи, административни разходи и др.</p>				

5.1.3. ПСИХОЛОГИЧЕСКА ПОДКРЕПА

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Психологическа подкрепа“ е социална услуга, която предоставя психологическо консултиране и психотерапия на деца и възрастни с умствена изостаналост и на техните семейства.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Психологическа подкрепа“ е да оказва психологическа помощ на деца и възрастни с умствена изостаналост и на техните семейства.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца и възрастни с умствена изостаналост и техните семейства.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Психологическа подкрепа“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага психологически консултации и психотерапия на лица с интелектуални увреждания и техните семейства съобразно специфичните им проблеми (психологичен и психосоматичен дистрес, ограничения в резултат на увреждането, нарушени способности, дезадаптация и др.).</p> <p>Водещи принципи на услугата са: професионално консултиране; внимание към клиента и неговото обкръжение; улесняване на лицето с увреждане и неговото семейство в ползването на услугата.</p> <p>Психологическата подкрепа може да включва: психологично интервю и оценка на ресурсите и дефицитите на лицето; формулировка на случай с анализ на биологичните, психологичните и социалните аспекти на проблема и увреждането и социалната адаптация. изготвяне на план за психологична подкрепа; психологична диагностика - оценка на основни психологични функции (оценка на общото ниво на интелигентност, изследване на личността по скринингови въпросници, оценка на комуникативните способности и емоционалната компетентност и др.); наблюдение и анализ на адаптивни и неадаптивни модели на поведение; изготвяне на комплексна психологическа оценка и заключение, прогноза и терапевтичен план; кризисна интервенция и консултиране; провеждане на психотерапия - индивидуална, фамилна или групова.</p> <p>Лицето с интелектуално увреждане ползва услугата „Психологическа подкрепа“ на база направление, в което след оценка на потребностите е посочен броят на часовете за ползване на услугата. Предоставянето на психологическата подкрепа се извършва съобразно с индивидуален план на лицето с умствена изостаналост.</p> <p>Услугата може да се предоставя самостоятелно или в комбинация с другите услуги за консултация и допълнителна подкрепа. Услугата се предоставя мобилно – по местоживее на лицето или в помещение за консултация.</p>
ПЕРСОНАЛ	Услугата се предоставя от психолог с допълнителна квалификация или обучение за психотерапевтична работа. Услугата се предоставя на час.

МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Психологическа подкрепа“ се предоставя мобилно – предимно в домашната среда по местоживее на лицето с умствена изостаналост. За организирането на услугата е необходим офис за координация и, когато услугата не се предоставя в дома на лицето, и за провеждане на консултациите.</p> <p>Водещи принципи при организиране на материалната база на услугата са: осигуряване на поверителност при предоставяне на услугата; улесняване на лицето и семейството; ползване на специализирани помещения и оборудване, при необходимост.</p> <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="614 521 1197 638"> <thead> <tr> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ. М</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>10 m²</td> </tr> </tbody> </table> <p>При необходимост от специализирани помещения за психологическа подкрепа се ползват помещения на Дневния център, социални, образователни или други услуги в населеното място по местоживее на лицето със затруднения.</p>	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М	Офис и помещение за консултации	10 m ²
ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М				
Офис и помещение за консултации	10 m ²				
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Психологическа подкрепа“ е социална услуга, делегирана тържавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва възнаграждението на психолога и разходите за администриране на услугата, изчислен на база един астрономически час.</p>				

5.1.4. ДВИГАТЕЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Двигателна рехабилитация“ е социална услуга, която предоставя специализирана двигателна терапия на деца и възрастни с умствена изостаналост и физически увреждания.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Двигателна рехабилитация“ е да предоставя двигателна терапия на лица с умствена изостаналост и физически увреждания.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца и възрастни с интелектуални и физически увреждания.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Двигателна рехабилитация“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага двигателна терапия съобразно специфичните потребности и индивидуален план за грижа за лица с интелектуални и физически увреждания.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: професионална терапия; ориентация към потребностите на лицето с увреждане; улесняване на лицето с увреждане и неговото семейство в ползването на услугата.</p> <p>Двигателната рехабилитация е предназначена за деца и възрастни с интелектуални увреждания, с физически или локомоторни проблеми или увреждания. Тези проблеми могат да включват функционални разстройства на мускулите, сухожилията и връзките (например разтегнати мускули и сухожилия, болки и артрити), както и последици от функционални нарушения на нервната, дихателната, сърдечносъдовата система и др.</p> <p>Двигателната рехабилитация е насочена към подобряване на ставната гъвкавост, увеличаване на мускулната сила, подобрение на баланса и координацията, развитие на кондицията, подобряване на качеството на тъканите, балансиране на телото. В резултат от рехабилитацията ползвателят усвоява техники за релаксация, за дишане, подобрява стойката и развива умения за самостоятелно изпълнение на упражненията.</p> <p>При двигателната рехабилитация целите се формулират заедно с клиента и неговото семейство. Сесиите при физиотерапевта може да включват: Проучване на способностите/ограниченията. Информация, с акцент върху превенцията; Консултиране; Двигателна терапия; Оценка на цялостната терапия и/или консултативния процес;</p> <p>Лицето с интелектуални затруднения ползва услугата „Двигателна рехабилитация“ на база направление, в което след оценка на потребностите е посочен броят на часовете за ползване на услугата.</p> <p>Услугата може да се предоставя самостоятелно или в комбинация с другите услуги за консултация и допълнителна подкрепа. Услугата се предоставя мобилно – по местоживее на лицето или в помещения за рехабилитация със специализирано оборудване.</p>
ПЕРСОНАЛ	<p>Профилът и числеността на персонала на услугата осигуряват професионалното, ефективно и ефикасно осъществяване на услугата.</p> <p>Услугата се предоставя от рехабилитатор или кинезитерапевт. Тя се предоставя на час.</p>

<p>МАТЕРИАЛНА БАЗА</p>	<p>Услугата „Двигателна рехабилитация“ се предоставя в специализирано помещение или в домашната среда по местоживее на лицето с интелектуални затруднения.</p> <p>Водещи принципи при организиране на материалната база на услугата са: осигуряване на необходимото специализирано оборудване; удобството на клиента.</p> <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="639 416 1225 533"> <thead> <tr> <th>ПОМЕШЕНИЕ</th> <th>КВ. М</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>15 m²</td> </tr> </tbody> </table> <p>При организация на материалната база могат да се ползват помещения на Дневен център, социални, образователни, здравни или други услуги в населеното място по местоживее на лицето с увреждане.</p>	ПОМЕШЕНИЕ	КВ. М	Офис и помещение за консултации	15 m ²
ПОМЕШЕНИЕ	КВ. М				
Офис и помещение за консултации	15 m ²				
<p>ФИНАНСИРАНЕ</p>	<p>Услугата „Двигателна рехабилитация“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва възнаграждението на рехабилитатора и разходите за администриране на услугата, изчислен на база един астрономически час.</p>				

5.1.5. ЕЗИКОВА И ГОВОРНА ТЕРАПИЯ

ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Езикова и говорна терапия“ е предназначена за деца и възрастни с умствена изостаналост, които имат затруднения в езиковото, говорното и комуникативното развитие.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Езикова и говорна терапия“ е да предостави подкрепа за разпознаване и терапия на затруднения в комуникативното развитие на лица с умствена изостаналост.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца и възрастни с умствена изостаналост.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Езикова и говорна терапия“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа на лица с интелектуални затруднения. Услугата включва диагностика и терапия на затруднения в езиковото, говорното и комуникативното развитие и се предоставя съобразно с индивидуалните потребности на всеки потребител. Интервенциите имат за цел развитие, подобряване и възстановяване на комуникативните умения, както и на свързаните с тях познавателни и емоционални процеси (умения за речево общуване, изразяване на емоции и мисли, разбиране и др.), както и на социални умения.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: професионално консултиране; внимание към клиента и неговото обкръжение; улесняване на лицето с увреждане и неговото семейство в ползването на услугата.</p> <p>Услугата може да включва: прилагане на терапевтични техники за разпознаване на езикови и говорни нарушения; оценка на езиковите и говорните умения посредством различни методи за изследване на нарушенията; прилагане на терапевтични техники за развитие на езиковите и говорните умения, както и усвояване на различни системи за комуникация; изпълнение на дихателни, фонационни, артикулационни, фонологични и други упражнения, насочени към индивидуалното развитие на ползвателя; инструкции към ползвателя за самостоятелното изпълнение на терапевтичните упражнения; консултиране на семействата за самостоятелното изпълнение на терапевтичните упражнения в домашна среда.</p> <p>Лицето с интелектуални увреждания ползва услугата „Езикова и говорна терапия“ на база направление, в което след оценка на езиковите и говорните затруднения, е посочен броят на часовете за ползване на услугата. Предоставянето на терапевтична подкрепа на лицето с интелектуални увреждания се извършва съобразно индивидуален план.</p> <p>Услугата може да се предоставя самостоятелно или в комбинация с другите услуги за консултация и допълнителна подкрепа. Услугата се предоставя мобилно – по местоживее на лицето или в помещение за консултация.</p>
ПЕРСОНАЛ	Услугата се предоставя от логопед. Тя се предоставя на час.

<p>МАТЕРИАЛНА БАЗА</p>	<p>Услугата „Езикова и говорна терапия“ се предоставя мобилно – предимно в домашна среда по местоживее на лицето с интелектуално увреждане. За организирането на услугата е необходим офис за координация и - когато услугата не се предоставя в дома на лицето - за провеждане на консултациите.</p> <p>Водещи принципи при организиране на материалната база на услугата са: улесняване на лицето и семейството му; ползване на специализирани помещения и оборудване при необходимост.</p> <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="639 468 1225 584"> <thead> <tr> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ. М</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>10 m²</td> </tr> </tbody> </table> <p>При необходимост от специализирани помещения за езикова и говорна терапия, се ползва помещение на Дневен център, социални, образователни или други услуги в населеното място по местоживее на лицето с увреждане.</p>	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М	Офис и помещение за консултации	10 m ²
ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М				
Офис и помещение за консултации	10 m ²				
<p>ФИНАНСИРАНЕ</p>	<p>Услугата „Езикова и говорна терапия“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва възнаграждението на логопеда и разходите за администриране на услугата, изчислени на база един астрономически час.</p>				

5.2.1. ВОДЕНЕ НА СЛУЧАИ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Водене на случай“ е социална услуга за лица с умствена изостаналост и техните семейства, която предоставя консултативна подкрепа в процеса на включване и предоставяне на подходящи социални услуги.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Водене на случай“ е да подпомогне достъпа до социални услуги на лицето с увреждане, като осигури синхрон между различните услуги и гарантира участието на лицето с увреждане в планирането и в предоставянето на необходимите му подкрепа и услуги.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Хора с умствена изостаналост и техните семейства.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Водене на случай“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага консултиране и координация в процеса на включване и предоставяне на социални услуги на лицето с умствена изостаналост и семейството му.</p> <p>Водещи принципи на услугата са:</p> <ul style="list-style-type: none"> улеснен достъп до системата на социалните услуги и социалното подпомагане; включване на лицето в процеса на вземане на решение; координиране на отделните действия в подкрепа на лицето; внимание към потребителя и неговото обкръжение; улесняване на лицето с увреждане и неговото семейство в ползването на услугата. <p>Воденето на случай е услуга, предназначена за лица с умствена изостаналост или със съмнение за увреждане и за техните семейства. Те получават подкрепа в процеса на включване на лицето в системата на социалните услуги и в хода на организация на предоставянето на необходимата му подкрепа.</p> <p>Предоставят се професионални консултации на лицето и семейството му за ориентация и насочване към възможностите за подкрепа и при подготовка на документите за достъп до системата на социалните услуги. Поддържа се база данни за лицето и услугите, които получава, след включването му в системата.</p> <p>Осъществява се координация на отделните действия за подкрепа и предоставяне на социални и другите публични услуги, така че да се изгради цялостна мрежа около потребителя и да се координират усилията на всички специалисти, работещи с него.</p> <p>Услугата предоставя възможност за активно ангажиране на самото лице и неговите близки при избора на подкрепа, обхвата и условията на нейното предоставяне. Услугата се съобразява с капацитета на семейството и средата около лицето и го предпазва от negliжиране и изолация от неговите близки след включването му в системата на социалните услуги.</p> <p>Деятностите по водене на случай се осъществяват от социален работник – водещ случай. Деятността на социалния работник е съобразена с индивидуалните характеристики и потребности на лицето, с което работи по конкретния „случай“.</p> <p>Водещият случай установява контакт с лицето, провежда пространно интервю и събира информация от лицето с увреждане, от неговото семейство и обкръжение. Оформя досие на лицето, в което се съхранява цялата събрана и постъпваща информация за него и оказваната му подкрепа. Водещият случай подпомага ориентирането в ситуацията и оказва подкрепа в процеса на вземане на решение.</p> <p>При включване в системата на социалните услуги водещият случай координира всички заинтересовани страни около лицето в процеса на предоставяне на подкрепата му, като това обхваща и останалите базисни услуги в общността (здравни и образователни). На следващ етап случаят се води от социален работник в конкретната социална услуга. При промяна в потребностите от услуги, криза или други обстоятелства услугата може отново да бъде заявена.</p> <p>Лицето с умствена изостаналост ползва услугата „Водене на случай“ без направление, след заявка на самото лице, негов роднина или близък.</p> <p>Услугата се предоставя мобилно – по местоживее на лицето или в помещение за консултация.</p>
ПЕРСОНАЛ	Услугата се предоставя от социален работник - водещ случай. Услугата се предоставя на час.

<p>МАТЕРИАЛНА БАЗА</p>	<p>Услугата „Водене на случай“ се предоставя в офис помещение или в домашна среда по местоживее на лицето.</p> <p>Водещи принципи при организиране на материалната база на услугата са:</p> <ul style="list-style-type: none"> осигуряване на поверителност при предоставяне на услугата; улеснен достъп на лицето и семейството му до социална подкрепа; близост до социални услуги; ползване на помещения в обществени сгради с улеснен достъп; възможности за провеждане на координационни срещи на заинтересованите страни по конкретния случай. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="641 501 1225 618"> <thead> <tr> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ. М</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>10 m²</td> </tr> </tbody> </table> <p>При необходимост от помещения за срещи и координация се ползват помещения на социални или общински услуги в населеното място по местоживее на лицето.</p>	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М	Офис и помещение за консултации	10 m ²
ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М				
Офис и помещение за консултации	10 m ²				
<p>ФИНАНСИРАНЕ</p>	<p>Услугата „Водене на случай“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва възнаграждението на социалния работник и разходите за администриране на услугата, изчислен на база един астрономически час.</p>				

5.2.2. СЕМЕЙНО КОНСУЛТИРАНЕ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Семейно консултиране“ е социална услуга, която предоставя професионално консултиране на семействата на деца и възрастни с умствена изостаналост, за справяне с различни емоционални, поведенчески и други проблеми на развитието.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Семейно консултиране“ е да оказва професионална помощ на родителите и семействата на лица с умствена изостаналост, за справяне с различни проблеми, свързани с наличието на увреждане на член на семейството, както и за развитие на умения за грижи за него и за съвместен живот.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Родители и близки на хора с умствена изостаналост.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Семейно консултиране“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага професионални консултации от мултидисциплинарен екип за роднините и близките на лица с умствена изостаналост съобразно специфичните им потребности.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: изграждане на приемаща и стимулираща развитието семейна среда; професионално консултиране; отчитане на спецификите и конкретните потребности; улесняване на лицето с увреждане и неговото семейство в ползването на услугата.</p> <p>Семейното консултиране е предназначено за роднини и близки на деца и възрастни с умствена изостаналост. Услугата се предоставя в първоначалния период след откриване на увреждането или разпознаване на изоставането в развитието при децата, а също и при проблем или необходимост от професионална подкрепа в съвместния живот на семейството с детето или възрастния с увреждане. Услугата е насочена към изграждане на приемаща нагласа към лицето с увреждане в семейството и към формиране на знания и умения, с които семейството да му оказва подходяща подкрепа.</p> <p>Семейното консултиране може да включва консултации с психолог, специален педагог, логопед, рехабилитатор, психиатър, медицинско лице и др. Консултациите се провеждат самостоятелно – от отделните специалисти или от целево формиран мултидисциплинарен екип.</p> <p>Родителите и близките на лицето с умствена изостаналост ползват услугата „Семейно консултиране“ и в комбинация с другите услуги за консултация и допълнителна подкрепа. Предоставянето на семейно консултиране се извършва съобразно с индивидуалния план на лицето. Услугата не се предоставя на близките на лица, които посещават форма на дневна грижа, с изключение на „Подкрепена заетост“, „Приспособено работно място“ или „Център за заетост“.</p> <p>Услугата се предоставя мобилно – по местоживее на лицето или в помещение за консултация.</p>

<p>ПЕРСОНАЛ</p>	<p>Профилът и числеността на персонала осигурява: професионална подкрепа за семейството в отговор на конкретен проблем; ефективно и гъвкаво финансово управление на услугата.</p> <p>Персоналът на услугата се състои от социален работник (водещ случай) и консултанти, които се организират около конкретния случай. Консултантите са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психолог; - специален педагог; - логопед; - рехабилитатор; - медицинско лице; - социален работник. <p>При необходимост могат да бъдат привлечени психиатър, невролог или други тесни специалисти.</p> <p>Консултантите нямат постоянна заетост към услугата.</p>				
<p>МАТЕРИАЛНА БАЗА</p>	<p>Услугата „Семейно консултиране“ се предоставя в офис помещение или в домашна среда по местоживее на лицето и неговото семейство.</p> <p>Водещи принципи при организиране на материалната база на услугата са:</p> <ul style="list-style-type: none"> осигуряване на поверителност при предоставяне на услугата; улеснен достъп на семейството до социална подкрепа; близост до социални услуги; ползване на помещения в обществени сгради с улеснен достъп; възможности за провеждане на координационни срещи. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="616 1028 1200 1144"> <thead> <tr> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ. М</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>10 m²</td> </tr> </tbody> </table> <p>При необходимост от помещения за срещи и координация се ползват помещения на социални или общински услуги в населеното място по местоживее на лицето.</p>	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М	Офис и помещение за консултации	10 m ²
ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М				
Офис и помещение за консултации	10 m ²				
<p>ФИНАНСИРАНЕ</p>	<p>Услугата „Семейно консултиране“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва възнаграждението на консултантите и разходите за администриране на услугата, изчислен на база един астрономически час.</p>				

5.2.3. КОНСУЛТИРАНЕ НА ПОДКРЕПЯЩАТА МРЕЖА

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Консултиране на подкрепящата мрежа“ е социална услуга, която предоставя професионално консултиране на мрежата от лица и специалисти около лица с умствена изостаналост.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Консултиране на подкрепящата мрежа“ е да оказва професионална помощ на лица от мрежата около лицето с умствена изостаналост за справяне с различни проблеми, свързани с диагностицирането на увреждането, отглеждането, обучението, грижите и съвместния живот с него.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Лица и професионалисти (учители, лекари, стоматолози и др.) в непосредственото обкръжение и в контакт с лица с интелектуални увреждания.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Консултиране на подкрепящата мрежа“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага професионални консултации за лица и професионалисти около лица с умствена изостаналост в отговор на възникнали затруднения с тяхното отглеждане, възпитание, обучение, здравни грижи, социални контакти и др.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: изграждане на приемаща и стимулираща развитието социална мрежа; професионално консултиране; отчитане на спецификите и отговор на конкретните затруднения в живота и развитието на лицето с увреждане.</p> <p>Консултациите имат за цел да изграждат приемаща нагласа, както и знания и умения за грижата за лица с умствена изостаналост. Съдържателно консултациите включват теми, пряко свързани със спецификата на грижата за конкретното лице. Консултираните лица и специалисти подпомагат включването на лицето в базисните услуги в общността и в различните нива на образователната система, в извънучилищни форми, дейности през свободното време, спорт и др.</p> <p>Услугата „Консултиране на подкрепящата мрежа“ се предоставя и в комбинация с другите услуги за консултация и допълнителна подкрепа. Предоставянето на специализирани консултации се осъществява съобразно с индивидуален план. Услугата не се предоставя, когато лицата с увреждане посещават форма на дневна грижа, с изключение на „Подкрепена заетост“, „Приспособено работно място“ или „Център за заетост“.</p> <p>Услугата се предоставя мобилно – по местоработата на лицето или професионалиста, или в офис помещение за консултация.</p>
ПЕРСОНАЛ	<p>Профилът и числеността на персонала осигуряват: професионална подкрепа за членовете на социалната мрежа в отговор на конкретен проблем; ефективно и гъвкаво финансово реализиране на услугата.</p> <p>Персоналът на услугата се състои от социален работник (водещ случай) и консултанти, които се организират около конкретния случай. Консултантите са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психолог; - специален педагог; - логопед; - педиатър. <p>При необходимост могат да бъдат привлечени психиатър, невролог или други тесни специалисти. Консултантите нямат постоянна заетост към услугата.</p>

МАТЕРИАЛНА БАЗА	<p>Услугата „Консултиране на подкрепящата мрежа“ се предоставя на място, съобразно спецификата на проблема и потребността от консултация или в офис помещение.</p> <p>Водещи принципи на организиране на материалната база на услугата са:</p> <ul style="list-style-type: none"> осигуряване на поверителност при предоставяне на услугата; улеснен достъп до консултации; ползване на помещения в обществени сгради с улеснен достъп; възможности за провеждане на координационни срещи. <p>Препоръчителното пространство се състои от:</p> <table border="1" data-bbox="619 506 1200 622"> <thead> <tr> <th>ПОМЕЩЕНИЕ</th> <th>КВ. М</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Офис и помещение за консултации</td> <td>10 m²</td> </tr> </tbody> </table> <p>При необходимост от помещения за срещи и координация се ползват помещения на социални или общински услуги в населеното място по местоживее на лицето.</p>	ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М	Офис и помещение за консултации	10 m ²
ПОМЕЩЕНИЕ	КВ. М				
Офис и помещение за консултации	10 m ²				
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Консултиране на подкрепящата мрежа“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва възнаграждението на консултанта (консултантите) и разходите за администриране на услугата, изчислен на база един астрономически час.</p>				

5.2.4. АДАПТИРАНЕ НА ДОМАШНАТА СРЕДА И ПОМОШНО ОБОРУДВАНЕ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване“ е социална услуга, която има за цел подобряване на жилищните условия за отглеждане на лица с умствена изостаналост и съпътстващи физически увреждания.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване“ е да позволи лицата с увреждания да живеят съобразно с необходимите им условия в семейното жилище.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Лица с умствена изостаналост и физически увреждания.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага подкрепа за осъществяване на подобрения в домашната среда на лица с интелектуални и физически увреждания, които гарантират необходимото удобство и условия за полагане на грижи.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: подобряване на качеството на живот на лицата с увреждания; живот в семейна и домашна атмосфера; отчитане на спецификите и отговор на конкретните затруднения на лицето с увреждане.</p> <p>Адаптирането на домашната среда може да варира от малки подобрения в обзавеждането и оборудването до големи модификации на жилището. Услугата включва и предоставяне на помощно оборудване, необходимо за живота и грижите за лицето с множествени увреждания.</p> <p>Услугата се координира от социален работник (водещ случай) и се предоставя от организация – доставчик.</p>
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Адаптиране на домашната среда и помощно оборудване“ е социална услуга, делегирана държавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва разходите за жилищно адаптиране и оборудване и разходите за администриране на услугата.</p>

5.2.5. ТРАНСПОРТ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата „Транспорт“ е социална услуга, която осигурява придвижването на лица с умствена изостаналост.
ЦЕЛ	Целта на услугата „Транспорт“ е да осигури безопасен транспорт за придвижването на лица с умствена изостаналост.
ЦЕЛОВА ГРУПА	Хора с умствена изостаналост.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата „Транспорт“ е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата предлага подкрепа за придвижването на лицето с умствена изостаналост, съобразно с неговите потребности да посещава услуги и да участва в живота на общността.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: подобряване на качеството на живота на лицата с увреждания; предоставяне на безопасен специализиран транспорт; достъп до услуги и обществен живот.</p> <p>Осигуреният транспорт може да бъде обикновен или специализиран (за лица с физически увреждания). Транспортът се ползва по график или по заявка, съобразно с потребностите на конкретния потребител. Персоналът на услугата – шофьорът, отговаря за безопасното транспортиране. При транспортиране на деца или лица с физически увреждания е необходим и придружител.</p>
ПЕРСОНАЛ	Услугата се предоставя от шофьор и, при извозване на деца, придружаващо лице.
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Транспорт“ е социална услуга, делегирана тържавна дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва разходите за гориво и поддръжка на превозното средство, възнаграждения и инвестиционни, както и разходите за администриране на услугата.</p>

5.2.6. ПРИДРУЖИТЕЛ

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ	Услугата "Придружител" е предназначена за деца и възрастни лица с умствена изостаналост, които се нуждаят от подкрепа за придвижването им до обществени услуги и институции.
ЦЕЛ	Услугата "Придружител" има за цел да подпомогне детето или възрастния с увреждане, като му осигури лице, което го придружава и подпомага в преодоляване на ограниченията на средата.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	Деца и възрастни с умствена изостаналост.
СЪДЪРЖАНИЕ	<p>Услугата "Придружител" е част от услугите за консултации и допълнителна подкрепа. Услугата се ползва от лица с умствена изостаналост, които не могат да се придвижват самостоятелно, без риск за здравето и живота им. Услугата подпомага включването на лицата с увреждания в необходимите за тяхното развитие образователни, социални и културни дейности, както и в дейности за заетост.</p> <p>Водещи принципи на услугата са: Внимание към лицето с увреждане; превенция на риска за лицето с увреждане; улесняване на лицето с увреждане и неговото семейство в ползването на услугата.</p> <p>Лицето с умствена изостаналост ползва услугата „Придружител“ на база направление, в което след оценка на потребностите е посочен броят на часовете за ползване на услугата. Предоставянето на подкрепа от придружител се извършва съобразно индивидуален план на лицето.</p> <p>Услугата може да се предоставя самостоятелно или в комбинация с другите услуги за консултация и допълнителна подкрепа.</p>
ПЕРСОНАЛ	Услугата се предоставя от обучен придружител. Тя се предоставя на час.
МАТЕРИАЛНА БАЗА	За организирането на услугата е необходим офис за координация.
ФИНАНСИРАНЕ	<p>Услугата „Придружител“ е социална услуга, делегирана тържествена дейност, финансирана с публични средства.</p> <p>Финансирането се осъществява на база финансов стандарт, който включва възнаграждението на придружителя и разходите за администриране на услугата, изчислен на база един астрономически час.</p>

